

Markkanon ja Kihniön Jouluku 2013

Kotiseutulehti

Parkanon ja Kihniön Joulu 2013

Kannen kuva: Maarit Lehto

Julkaisija: Parkanon Nuorisoseura ry
Kihniö-seura ry

Painos: 1000 kpl

Paino ja taitto: Parkanon Kirjapaino

**Lehtitoimikunnan
jäsenet:** Maarit Lehto
Maarit Malmberg
Sirpa Korttesluoma
Paula Latvajärvi
Laura Jokisalo

Palautetta ja juttuvinkkejä

Parkanon ja Kihniön Joulu -lehdelle voi lähettää
osoitteeseen:
maarit.lehto@ylasatakunta.fi

Lehden piirroksat: Niina Martikainen, ellei toisin mainita.

Sisältö

Lehtitoimikunnan tervehdys.....	1
Parkanon kaupungin tervehdys.....	2
Kihniön kunnan tervehdys.....	3
Parkanon seurakunnan tervehdys	
Kihniön seurakunnan tervehdys.....	4
Runo	5
Yks'kaks kuusijuhlaks	6
Jouluntaikaa	8
Milloin lakkasit uskomasta	
joulupukkiin -gallup	8
Vanhaa Parkanoa	9
Ryttilän sukukirjat julkistettu.....	10
Kaupunkilomien syksy.....	11
Lottatyöt	12
Joulun lapsi	13
Kotiseutuylpeyttä kauempaa	
katsottuna.....	14
Joulukortti taivaaseen	16
Huhtikuinen tapaaminen.....	17
Mikä ihmeen Finn Folk	
Metal Motion?	18
Pentin sukua Parkanossa.....	21
Päreet tupaan ja lipeäkala pöytään	22
Hillan elämää.....	23
Jouluaaton tunnelmia -kuvakavalkadi ...	26
Lasten Kalenat Lappeenrannassa.....	28
Joulusukka ja sateenvarjo	30
Saanko luvan, sanoi Takalan Paavo.....	32
Kesäillan valoa	33
Pieni jouluun liittyvä tarina.....	34
Jouluisia ruokaohjeita.....	34
Parkanon kirkon kellojen sointi	
taltioitiin.....	35
Kihniön yhtenäiskoulun	
2. lk:n piirustuksia	36
Muistelmia 75-vuotiaan 4H:n	
taipaleelta.....	38
Makoisaa joulua	39
Karjalan piirakat jouluksi	40
Kuva Parkanon kirkonkylästä.....	41
Monseiur Apina jouluna	42
Ei tietä ilman savua	
Kankaanpäästä Parkanoon.....	43
Elokuva on siinä monenlaista.....	44

Kotiseutulehden jatko epävarmaa

Parkanon Nuorisoseuran julkaisema kotiseutulehti on ilmestynyt vuodesta 1972 lähtien. Muutama vuosi sitten kumppaniksi tuli Kihniö-seura ja lehden nimeksi tuli Parkanon ja Kihniön Jouluk.

Tämän numeron mennessä painoon on kotiseutulehden jatko vielä epävarmaa. Tosin loppusyksyn tilanne on menneitä kuukausia valoisampi. Yksi seura harkitsee lehden julkaisijaksi ryhtymistä.

Uuden julkaisijan etsiminen tuli ajankohtaiseksi, kun Parkanon Nuorisoseura ei löytänyt uutta puheenjohtajaa.

Puheenjohtaja on ollut haun alla kuukausien ajan. Maarit Malmberg jatkoi puheenjohtajana, vaikka jo vaikuttaakin uusissa kuvioissa uudella paikkakunnalla.

Nuorisoseuran mahdollinen lakkauttaminen on selvinnyt marraskuun puolivälissä pidetyssä kokouksessa.

Tämän vuoden numeroon aineistoa tuli vähä vähältä, mutta saimme lehden kuitenkin kootuksi aikataulun mukaisesti. Kaikki kirjoittajat, kuvaajat ja piirtäjät ansaitsevat erikoiskiitokset. Moni heistä liittyi talkoisiin omien kiireidensä keskellä ja nopealla aikataululla.

Antoisia lukukokemuksia ja rauhaa joulua.

Maarit Lehto
Lehtitoimikunta

*Kansikuvausta
vuodelta 2005.*

Kansikuvausta vuonna 2007.

Kannen kuvausta vuonna 2009.

Klahvinheitto

Muistan joulunodotuksen 1970-luvun alkupuolella. Monta adventtikalenterin luukkuja oli yhä avaamatta, ja tuntui että jouluun oli vielä aivan liian pitkä aika.

Onneksi Karviassa meillä oli juuri joulun alla jännittävää tekemistä: klahvinheitto!

Isä ja äiti olivat ehtoolypsillä, kun eteisen oveen kopsahti jotain. Aika kova paukahdus se olikin.

"Se on klahvia!", huusi Oskari-pappa.

"Mees nyt äkkiä perähän ja ota se heittäjä kii!"

Minä vedin äkkiä saappaat jalkaan ja juoksi ulos pimeään. Kototiellä pari poikaa juoksi maantielle päin. Mutta en minä näitä salaperäisiä klahvinheitittäjiä kiinni saanut. Palasin takaisin, ja pikkuvelikin ihmetteli ulkona verannalla, oli melkein saanut huopatossut jalkaan: "Saikko kiinni?!"

Mummun kanssa aukaistiin klahvipaketti. Eihän siellä ollut kuin vanhoja taskulampun pattereita. Mummun mielestä semmoinen ei ollut mikään oikea klahvi.

Seuraavana päivänä pari vuotta vanhempi serkkutyttö poikkesi meillä koulusta tullessa, ja ilmoitin hänelle heti, että ehtoolla sitten heitetään Toiskalle klahvia.

Mukaan saatiin vielä naapurin Reima, ja laadittiin sotasuunnitelma. Heli vanhimpana menisi aukaisemaan tuvan oven, ja Reima rohkeimpana heittäisi klahvipaketin tupahan Toiskalle. Klahvi taisi olla vanha pikkuautoni ja lisukkeena pari piparia.

Minä sain kunnian avata varsinaisille klahvinheitäjille eteisen oven. Pikkuveli odotti heinäladon nurkalla pihassa, että pääsisi hänkin pakoon, jos ja kun klahvinheitäjät yritettäisiin ottaa kiinni. Arvatenkin odotettavissa olisi jotain hirmuista, jos Toiskan pojat saavuttaisivat meidät. Vanhempansa olivat tietenkin navetassa lypsillä.

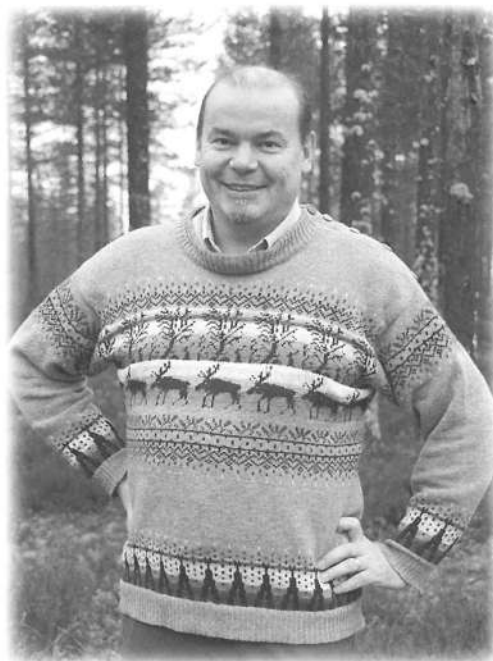
"Klahvia!", huusi Reima ja heitti paketin tupaan. Minä pidin eteisen ovea, kunnes Heli ja Reima pääsivät ulos, ja juoksin sitten perässä.

Muut pääsivät pakoon, mutta Toiskan vähän meitä vanhemmat pojat saivat minut kiinni. "Tiäkkös, mitä tästä seuraa, klahvinheitäjä?!", uhkasi Toiskan Saku.

"E-en oikein..."

"Klahvinheitäjä saa syödä silliä, ja kuravettä päälle!" Tärisin odottamassa hirmuista rangaistusta, ja Tapani meni jääkaapille. Mulle tuotiin mehulasi ja kakonpala. Huokaisin helpotuksesta. Pian poikien isä Risto tulikin navetasta ja huomio: "Jaahas, tää on Jari. Oltaiskos näppistä, rauta killaa!"

Lopulta joulu tuli, ja Toiskan Tarmo sai lahjaksi hienon, ison taskulampun. Keksimme, että siitä nä-

kyy punainen valo, kun lampulla näyttää paidan läpi. Päätimme sitten leikkiä pimeässä maantiellä poliisia. Poliisin pysäytysvalohan oli punainen.

Menimme tien vartta etelään kilometrin verran, ettei heti arvattaisi, kenenkä pojat on asialla, jos auto satuisi pysähtymään ja huomattaisiin, että tämä oli ilkkuria.

Kaukaa vilkutimme punaista valoa, kun auto lähesyi. Sitten piti pinkaista lumihangon yli pellolle, kun huomasimme, että auto hidastaa. Tarmo varmuuden vuoksi vilkautti vielä pellolta punaista "poliisin" valoa.

Sitten olikin tosi kyseessä, mies autosta lähti peräämme juoksemaan: "Pojat senkin...!"

Tarmo komensi, että nyt hajaudutaan ja määräsi minut juoksemaan peltojen poikki ja Pikkumettän läpi kotio. Itse hän jaksoi kauemmas ties-tä, kohti jokirantaa. Vilkahti valoa vielä mennen-sään, ettei mies lähtisi minun, pienemmän perään. Tarmo pääsi kuin pääsikin, onneksi, karkuun! Pahimman vaaran lauettua tapasimme Pikkumettän luona. Tarmo hytisi, jalat aivan märkinä lumihanges-sa. Hän oli pudonnut luomaan, ja lumen alla vesi solisi sulana. Hieno uusi taskulamppu oli mennyt sen siliän tien luomaan.

Talsimme koteihimme ja päätimme pyhästi, että pitäytyisimme siitä lähtien pelkässä klahvinheitossa.

Näillä joulun odotuksen muistoilla toivotan Hyvää Joulua ja Onnellista Uutta Vuotta

Jari Heiniluoma

Parkanon kaupunginjohtaja

Joulun odotusta, valtiovallan ohjauksessa ja resepteillä

Vuosi alkaa olla loppuillaan ja uuden valtuuston ensimmäinen kausi alkaa olla takanapäin.

Kauden alussa aloimme leipoa uutta joulukakkua ja sen piti kypsyä 2013 loppuun mennessä, mutta edelleen se on uunissa ja lämpö on päällä.

Kakun resepti saatiin istuvalla Suomen hallitukselta, sen piti olla simppelein yksinkertainen. Kuntarakennelain lausunnot, kuntaliitokset, soteuudistus, vanhushuolulaki, nuorten yhteiskunta / nuorisotakuu. Ym.ym..

Jossain vaiheessa on käynyt selväksi että kakussa on liikaa aineksia ja ne eivät sovi yhteen, taikina ei noussut odotetulla tavalla ja kypsyminen on erittäin hidasta vaikka Suomen hallitus lisää uuniin lämpöä ja suunnittelee jopa siihen lisättäväksi keppejä ja porkkanoita.

Kihniössä on asiaan suhtauduttu leipomiseen sillä vakavuudella kuin leipuri leipoessaan.

Kaikki ainesosat on tarkasti punnittu, valittu ja sekoitettu, mutta kakku on vielä uunissa ja ei kyllä valmistu jouluksi 2013, eikä varmaan ole tarkoituskaan.

Kihniössä, kaikesta tästä epävarmuudesta maan hallituksen tahdosta ja tahtomattomuudesta huolimatta on panostettu kuitenkin kuntalaisten peruspalveluiden tuottamiseen ja turvaamiseen, vapaa-aikatoimintaan ja kaikkeen siihen mitä kuntalainen voi toivoa kunnan resurssien puitteissa.

Pientä poimintaa merkityksellisistä hankkeista 2013 kunnan alueella.

Uusi rakennus alaluokkien tarpeeseen ja päivähoitotilat lapsille valmistuivat 2013 syksyllä.

Voin vain kuvitella sitä iloa kun he valmistuvat joulujuhliinsa uusissa upeissa tiloissa.

Vanhustentaloyhdistys pisti alulle asuntojen remontin, työt ovat käynnissä ja uudet upeat tilat saadaan käyttöön seuraavaan jouluun...

Ja paljon, kaikkea muuta eri hallinnon aloilla.

Kohta alkaa taas kiireet kodeissa joulun lähestyessä, itse arvostan kiireetöntä joulua ja rauhaa, turha juokseminen pois (toisaalta on se hyvä että joku juoksee ja hössää, oikeasti on hienoa kuitenkin nauttia heidän touhuistaan ja tuotoksistaan. Nam, nam).

Yksi monista hienoista joulun asioista on Kihniön Eräveikkojen majalla julistettava Joulurauha metsän eläimille, tapahtuma on erittäin hieno, kiitos siitä järjestäjille.

Joululauluista ehdottomasti on kuunneltava, nimenomaan **Vesa-Matti Loirin** tulkitsemana, **Ave Maria** ja **Tähti, Tähdistä Kirkkain**, todella upeita tulkin-toja. (YouTubesta löytyy).

Ehdottomasti on myös kuunneltava F.E.Sillanpään Joupakinat Myllykolusta.

Se kuunnellaan takkatulen ääressä ja jalkaan laite-taan Siiri mummun kutomat villasukat.

Kirjailija F. E. Sillanpään radiomuistelot ja -saar-nat olivat oleellinen osa suomalaista joulunviettoa sotien jälkeisinä vuosikymmeninä.

F. E. Sillanpään (1888-1964) joulupakinoita kuul-tiin radiossa vuosina 1945-1963. Hän saavutti niil-lä suuremman yleisön kuin konsanaan kirjoillaan. Pakinoissaan "Taata" kuvaili lapsuutensa joulun-viettoa Myllykolun pienessä mökissä. Hän kertoi-li myös mietteitään joulun uskonnollisesta sanomas-ta.

Oma pihasauna lämpiää myös jouluaattona ja vesi sinne lykätään vanhalla vesikelkalla puutiinussa.

Jouluyönä pitää myös käydä ihailemassa kynttiläme-rta Kihniön haudoilla.

Kiitos niille kunnan henkilöille, jotka viettävät jou-luaaton ja jouluyön eri tehtävissä terveyskeskuksen alueella ja muissa palvelukodeissa, työ on arvokasta ja varmasti kuitenkin erilainen kokemus joulusta...

Haluan Toivottaa omasta / perheeni ja Kihniön kun-nan puolesta oikein rauhallista ja iloista Joulua, sekä onnellista Uutta Vuotta 2014.

Petteri Wiinamäki

Kihniön kunnanvaltuuston puheenjohtaja

Todellinen joululahjamme

Lapsi on meille syntynyt, poika on meille annettu. Tämä evankeliumi todistaa uuden elämän ilmestyneen maailmaan. Se tapahtui Jeesuksen Kristuksen syntymisessä. Tämä on kautta vuosituhansien kaikuneen joulusanoman sisältö.

Miksi se on ilosanoma? Siksi, että se tuo pimeyteen valoa ja toivottomuuteen toivoa. Tämän sanoman kautta vanha katoaa ja alkaa uusi elämä, Jumalan lapsen elämä.

Haluan toivottaa sinulle hyvä lukija, rauhallista ja siunattua joulua. Haluan toivottaa valoa ja toivoa pimeyteen. Näköön perheissä rakkaus läheisiä ja Jumalaa kohtaan.

Parkanon seurakunta

Klaus Myllymäki

Joulu tuo ilosanoman taivaasta

Nykyajan monenlaisen uutistulvan keskellä pysähdymme aina uudelleen kuulemaan viestin, jonka enkeli toi Betlehemin paimenille: *"Minä ilmoitan teille ilosanoman, suuren ilon koko kansalle. Tänään on teille Daavidin kaupungissa syntynyt Vapahtaja. Hän on Kristus, Herra"* (Luuk 2:10-11).

Miksi tämä on niin merkittävä asia, että se on ajan-kohtainen yhä edelleen ja kaikkina aikoina?

Ennen kaikkea siksi, että joulun lapsi on Vapahtaja, joka tuli avaamaan pääsyn iankaikkiseen elämään. Hänessä täyttyivät lupaukset meille koittavasta pelastuksesta.

Joulu ei olekaan irrallinen juhlapyhä, vaan osa Jumalan pelastussuunnitelmaa. Siksi sen yhteyteen liittyy erottamatta pitkäperjantai ja pääsiäinen. Syntiemme sovittaminen oli mahdollista vain sijaiskärsimyksen kautta. Ristillä Jeesus oli meidän sijaisemme ja kantoi sinne syntiemme rangaistuksen. Pääsiäisaamun ylösnousemuksessa tämä vahvistettiin, kuoleman valta murtui. Siksi joulun sanoma on taivaasta tullutta ilosanomaa. Saa tuoda kaiken syyllisyyden Vapahtajan eteen. Hän antaa anteeksi ja lahjoittaa uudelleen alkamisen mahdollisuuden.

Joulun ilosanoma on tarkoitettu sekä korvilla kuultavaksi että sydämellä vastaanotettavaksi. Sen tähden tämän sanoman edessä tarvitsemme tyhjentymistä omasta viisaudestamme ja voimastamme. Tilalle annetaan paljon enemmän. Saamme katsoa ihmeellistä Jumalan viisautta, ja silloin tärkeää on yksinkertainen ja nöyrä luottamus hänen sanansa ilmoitukseen. Sen ilmoituksen toi kerran enkeli Betlehemin kedolla, samasta todistaa apostoli Johannes: *"Me ilmoitamme teille iankaikkisen elämän, joka oli Isän luona ja ilmestyi meille"* (1 Joh. 1:2). Näin taivaasta tullut ilosanoma kohtaa meidät edelleen. Tämän todistuksen uskossa vastaanottamalla mekin voimme löytää tien iankaikkiseen elämään.

Joulun viesti on ilosanomaa kaikille. Seurakunta eri paikkakunnilla on sitä varten, että voimme yhdessä kuulla Jumalan sanaa. Siinä tarjottavasta aarteesta riittää jokaiselle osansa.

Joulun armoa ja rauhaa jokaiseen kotiin!

Kihniön ev.lut. seurakunta

Mauri Pihlajamaa

Varhainen aamu
kiireinen enkelillä
joka hetki on
katsottava suojaten
ihmislapsen taivalta.

Saramaarit

Yks'kaks kuusijuhlaks

Leena Perälä

Joulukuun alussa vuonna 2007 sain puhelinsoiton ala-asteen rehtori Kimmo Vesannolta.

– Kuulehan, kun meillä olisi täällä koululla pieni ongelma. Sinähän tiedät tämän opettajien työtaistelun. Meillä on nyt sellainen tilanne, että monet opettajat ovat juuri nyt pois koulutyöstä, siis lakossa. Näyttää siltä, että ala-asteen kuusijuhlaa ei voida ollenkaan pitää tänä vuonna. Se tuntuu meistä täällä koululla ihan kamalalta. Voisitko sinä mitenkään auttaa?

Kamala tunne levisi puhelinjohtoja pitkin – ei kuusijuhlaa koululaisille!

– Miten ihmeessä minä voisin auttaa, kyselin hämmästyneenä.

– No, jos löytäisit muutaman isovanhemman, joiden kanssa tekisitte lapsille kuusijuhlan?

Kaikkeenhan sitä täällä on ehtinyt jo tottua, mutta että kuusijuhla koululaisille!

– Eiköhän se nyt jotenkin järjesty, paljonkos teillä on oppilaita?

– 420, oli vastaus, joka totisesti pysäytti.

Minkäänlaista ajatuksen kajoakaan ei mieleen tullut. Ilta-päivän pohdin syntyneitä tilannetta, ja soitin muutamalle ystävälleni, joilla tiesin olevan laaja, lämpimmin ja ymmärtäväinen sydän. Onnistui! Vain yksi isoisä ei rohjennut moiseen hommaan ryhtyä. Noista naisista ei aina oikein tiennyt...

Neljä mummua, yhden isoäidin ja kaksi taataa sain mukaan.

Yhteisen palaverin tuloksena päätimme tarjota opettajille suunnitelmaa tehdä koululaisten kanssa ikivanhoja kuusen koristeita joihin hankkisimme itse materiaalit. Pyy-simme juhlaan kaksi joulukuusta. Teimme keskenämme kaksi työryhmää; toinen ala-asteen ykkös-kakkosluokille ja toinen kolmos-nelosluokille. Sovimme, mitä koristeita kukin ryhmä valmistaisi. Joulutonttukin lupasi vierailulla juhlassa!

Meillä isovanhemmilla oli hauskaa keskenämme muistelen kouluaikojemme kuusenkoristeita kuusi-seitsemännen kymmentä vuotta sitten.

Sovittuna päivänä kokoonnuimme hyvin jännittyneinä koulun eteiseen ja saimme ohjeet mennä luokkiin, joissa jo oppilaita oli odottamassa. Pari-kolme opettajaa sentään oli mukana! Ryhdyttiin koristeiden valmistukseen. Nuorimmat oppilaat solmivat liiman avulla eri värisistä valmiiksi leikatuista kapeista paperisuikaleista rinkuloita ketjuiksi, osa piirsi, väritti ja liimasi valmiista paperilius-

Liisa Vierisalo ja Leena Perälä muistelivat kuusijuhlaa vuodelta 2007. Kuva Maarit Lehto.

koista Suomen sini-valkoisia lippuja. Isoisät olivat valmistaneet punaisia puisia sydämiä, niissä oli pienet reiät, joihin oppilat solmivat langat oksiin pujottamista varten. Olimme tehneet myös kiiltokuvilla varustettuja kuusen karamelleja – mutta mitä sisällä! – niihin piti pujottaa myös langat.

Isompien ryhmä valmisti Leila-isoäidin johdolla ohuesta, valkoisesta silkkipaperista herkkiä enkeleitä. Hellyttäviä harmaita ja punaisia villalankatonttuja syntyi nopsasti Ritva-mummun kanssa.

Jouluevankeliumi

Miten ihmeellä selviämme tästä? Muistin takavuosisien ”Taatan jouluevankeliumin” jouluaaton radio-ohjelmista. Talviaamun valjetessa soitin ystävällemme Eero Pylsille Hämeenkyröön. Selitin monisanaisesti yhteiskunnassamme vallitsevan vaikean taloudellisen tilanteen, joka on sekoittaa jopa....

Eero keskeytti puhetulvani rauhallisesti:

– Tulen, tulen, hommatkaa vain kunnon rekvisiitta kynttilöineen.

Mikä helpotus!

Joulupuuron jälkeen oppilaat saivat talonmiehen ja tikkaiden avulla itse koristella molemmat kuuset. Näyttämön edessä oli pöytä, jolle Marja-mummu oli löytänyt vanhan silkkihapsuisen suuren pöytäliinan ja ikivanhan radion. Suutari-Hiljan vanha perheraamattu oli arvoisessaan paikassa kahden vanhan, puisen kynttilänjalan välissä.

Toisessa kuusessa oli lisänä muutama oikea kynttilä, joita Veikko-taata valvoi silmät terävinä. Sähkövalot sammuivat ja juhkakansa saapui paikalle hämäämään juhlasaliin, joulujuhlamme sai alkaa!

Ikimuistettava hetki oli silloin, kun kynttilöin valaistussa, hämärässä juhlasalissa lattialla istua napotti silmät pyöreinä yli neljäsataa oppilasta. Meitä kaikkia jännitti. Hiljaisuus oli käsin kosketeltava!

Jouluiheen tunnelmaa virittäydettiin kanttorin johdolla laulaen muutama tuttu joululaulu.

Kuvailimme muutamien sanoin isovanhempien joulupe-rinnettä, totesimme myös entisaikojen kuusenkoristeiden erilaisuuden nykyaikaan verrattuna. Mutta kuuntelivatkos kaikki – eipä tietenkään!

Saliin tulla tupsahti oikea joulutonttu, joka valloitti heti koko lattialla istuvan joukon. Liisa-tonttu hipsutteli ku-

marassa koululaisten joukossa siellä täällä supatellen korvaan mukavia asioita, koska alkoi kuulua naurun tirskahtuksia.

Ikimuistettavaa!

”Ja tapahtui niinä päivinä, että keisari Augustukselta kävi käsky...”

Eeron Pylsyn verkkainen, harras ääni sai koko juhlasalin hiljaisena kuuntelemaan joulun tärkeää sanomaa.

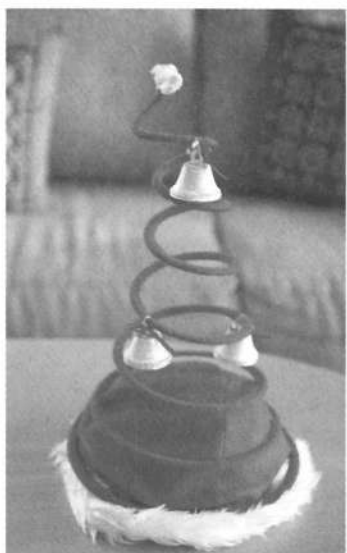
Enkeli taivaan -jouluvirsi päätti kuusijuhlamme.

Me mummelit vilkaisimme toisiamme – oliko silmäkulmassamme jotain kosteaa.

Hieno, ainutlaatuinen kokemus, jota ei koskaan voi unohtaa!

Koko juhlatapahtuma sujui rauhallisesti ja kiireettömästi. Vasta, kun valot syttyivät saliin, syntyi terve ja raikas koulumainen hälinä. Meiltä isovanhemmilta tuntui puhekyky kokonaan kadonneen, sanoja ei tullut mieleen, tunnelataus oli vielä niin voimakas.

Kamerat oli tyystin unohdettu, eiväthän salamavalot kuuluneet meidän jouluumme.

Kiitoksena työstämme saimme opettaja Minna Viinamäen ottaman oheisen valokuvan, jossa poseeraamme Finnwearin (Nanson) meille lahjoittamissa essuissa. Leila Syvänen (vas.), Ritva Lehtonen, Veikko Lehtonen, Marja Laatu, Leena Perälä ja Liisa Vierisalo.

Jouluntaikaa

Nyt vietetään sitä parasta aikaa, joulua!
On silloin kaikki jouluntaikaa.
On perhe yhdessä jouluna,
on lapsia ja aikuisia,
voi olla koiraa, kissaa,
mummua ja pappaa.
Lumihiutaleitakin on sata,
niillä on oma lumirata,
jolla ne matkaa luoksesi,
sinun vuoksesi.
Entä jos lunta ei sadakaan?
Entä jos maa ei valkenekaan?
Olisi se silti joulu.
Mutta entä jos pukki lähteä vois?
Ja kaikki lahjat heittäisi pois?
Olisi se silti joulu.
Entä jos porot piparit söis?
Entä jos tontut sukkia myis?
Olisi se silti joulu.
Vaikka mitä voisi tapahtua,
joulu se on,
koska jouluntaikaa ei voi peruuttaa,
jokainen sitä valmistaa.
Aina.

Melina Hirviniemi 10 v.

Melina ja pikkusisko Minka joulutunnelmissa vuonna 2010. Kuva Maarit Lehto.

Milloin lakkasit uskomasta joulupukkiin?

Lea Mäkipää:

Muistan hyvin, että se tapahtui alakoulussa toisella luokalla. Silloin se oli minulle todella suuri pettymys. Mutta nyt, mitä vanhemmaksi käyn, sitä enemmän haluaisin uskoa sellaiseen joulupukkiin, joka tuo todellista jouluiloa ja rakkautta koteihin. Toivoisin kaikkiin kihniöläisiin koteihin tavarakrässäpaljouden sijaan joulupukilta sitä, että voisimme viettää yhdessä aikaa joulun henkeä kuunnellen.

Mervi Alkkiomäki:

En ole uskonut joulupukkiin ensimmäisen luokan jälkeen.

Arja Kivineva:

Lakkasin uskomasta joulupukkiin nuorena. En muista tarkkaa aikaa. Siihen aikaan ei joulupukki edes käynyt ihan joka vuosi.

Leila Törmä:

Minulla on aina ollut vahva usko joulupukkiin. Tiedän kyllä, että joulupukilla on paljon apulaisia, ja itsekin pa-

ketoin joka joulu paketteja pukin konttiin. Joskus nuorina opiskelijoina paketoimme mieheni kanssa itse itsellemme ostamamme silitysraudan joulupakettiin emmekä aattona pakettia avatessamme enää muistaneet, mitä siellä on sisällä. Jätimme yllätykselliseltä näyttävän kauniin paketin viimeiseksi avattavaksi ja pohdimme keneltä tällaisen paketin olemme saaneet. Siinä hetkessä oli sitä Joulun taikaa, johon edelleen uskon.

Susanna Markkola:

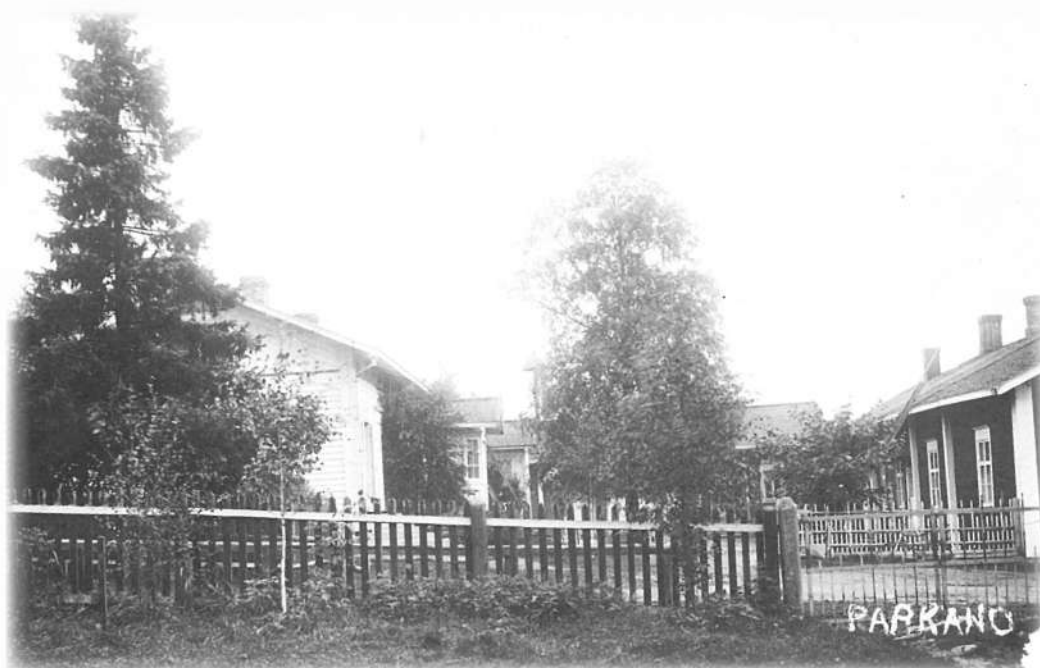
Uskoin joulupukkiin 8-vuotiaaksi asti. Kirjoitin joulupukille joka vuosi ahkerasti pyytäen useimmiten vielä yhtä nukkea. Olin 8-vuotias, kun muutimme. Järkytykseni oli suuri löytäessäni erään muuttolaatikon päältä kaikki joulupukille lähettämäni kirjeet. Äiti oli säästänyt ne kaikki, mutta muuttotuhinoissa jättänyt huolimattomasti peittelemättä. Joulupukin saapuminen aattoiltana on kuitenkin senkin jälkeen aina ollut jännittävää ja illan kohokoh-ta. Viime joulu oli ensimmäinen oman perheen jouluista, kun joulupukki kiireissään jätti tulematta meille.

Vanhaa Parkanoa

Päivölä ja Wirzenin talo. Parkanossa ilmeisesti 1920-luvulla ikuistetussa valokuvassa näkyy vasemmalla nuorisotalo Päivölä. Oikealla näkyy kulmausta Wirzenin talosta. Valokuvan antoi julkaistavaksi parkanolainen Eila Kangasniemi.

Emil Lehdon omistamat rakennukset. Oikealla Lehdon kauppa, joka toimi myös Parkanon Osuuskauppana. Vieressä Osuusliike Satapohja paikalla, jossa nykyisin sijaitsee kaupunginkirjasto. Taustalla ulkorakennus, jossa myös asuttiin. Vasemmalla puolella oli aikaisemmin Lehdon kauppa, myöhemmin samalla paikalla oli Kansallis-Osake-Pankki ja nykyisin Helluntaiseurakunnan temppeli. Rakennukset tunnisti Ulla Toivanen (o.s. Sahromaa). Kuvan antoi julkaistavaksi Eila Kangasniemi.

Rytilän sukukirjat julkistettu

Maiju Viitaniemi

Rytilän kantatilan avarassa pirtissä julkaistiin lauantaina 20.7.2013 kaksi sukukirjaa, jotka esittelevät suvun historiaa 500 vuoden ajalta. Myös kauniin sukuvaakunan suunnitellut sukuun kuuluva heraldikko Eero Pylsy oli läsnä antamassa vaakunaselvityksen imitoiden lisäksi "Fransua".

Rytilän sukukirjan I-osan on kirjoittanut kotiseutuneuvos, lehtori Maiju Viitaniemi, Rytilän nykyisen isännän Erkki Rytilän sisko Alajärveltä. Kirja lähtee suvun juurilta Ikaalisista Kallionkielen Rääkästä ja Vähä-Röyhön Nikkilöistä sekä Asumalahden suvusta, josta on kaksikin kertaa haettu emäntä Rytilän sukuun.

Teos keskittyy "Apaianmaan Rytilöihin" Parkanossa ja kertoo historian valossa mielenkiintoisin elämäntarinoin Vihtori ja Lyydia Rytilän esi- ja jälkipolvista. Runsas valokuvamateriaali, kartat ja piirrookset elävöittävät yhteensä 540-sivuista tekstiä.

Kirjan II-osa selvittää runsain sukutauluin suvun esi- ja jälkipolvet sekä asuinalueet. Myös paljon talojen ja asukkaiden tarinoita sisältyy kirjaan. Suvut on selvitetty 1500-luvulle, jolta ajalta ovat peräisin varhaisimmat veroluettelot. Sukutaulut laati sukututkija, lehtori Veikko Mantila Tampereelta, joka itsekin on sukua Rytilöille, Maiju Viitanien 3:s serkku. Kirjakaksoset kuuluvat yhteen. Kakkonen on hakuteos ykköselle. Veikko Mantila löysi sukusyhteydet mm. Presidentti Risto Rytin, nobelkirjailija F.E.Sillanpäähän, taidemaalari Rudolf Koivuun ja kirjailija Mauri Kunnakseen.

Kirjakaksosten tekijät Veikko Mantila ja Maiju Viitaniemi Rytilän kantatalon edustalla. Kuva Pekka Viitaniemi.

Tuoretta sukukirjaa voi kysyä
Maiju Viitaniemi, puh. 06 557 4422
e-mail maiju.viitaniemi@luukku.com
ja Erkki Rytilä, puh.0400 767 323
e-mail erkki.rytila@ippnet.fi

Kaupunkilomien syksy

Teemu Kuusijoensuu

Tämä syksy loi minulle mahdollisuuksia, jota en ole ennen saanut. Ylioppilaslakini päähän saamisen ja varusmiespalveluksen (joka alkaa tammikuussa) välissä oli nimittäin muutama kuukausi tyhjää. Kesä kului töitä tehdessä ja rahaa kerätessä, mutta syksyn kalenteri oli lähes täysin tyhjä!

Käytin rahani soveliaasti siihen, mihin olen aina kaikkialla halunnut käyttää: matkustamiseen. Elokuussa matkustelin parin viikon verran Länsi-Euroopassa ja lokakuussa matkustin... no, Länsi-Euroopassa.

Ensimmäisen retken ensimmäinen pysäkki oli Irlanti, jossa tapasin yli vuoden tauon jälkeen ystäväni, jotka tein vaihtovuotena kolmisen vuotta sitten. Reissun agenda oli hyvin tavallinen: kitaransoittoa, pubikierroksia, vanhojen tuttujen tapailua ja vanhojen muistelua. Rentoutumaan ei Irlannin melko kesäisessä elokuussa kerinnyt, sillä tekemistä riitti joka päivälle.

Viikon jälkeen matkasin Pariisiin, jossa ei myöskään päässyt rentoutumaan. Olen nimittäin melko varma, et-

tä viikon asumisen aikana en tavannut yhtään paikallista. Kaikki olivat turisteja, pääasiassa Saksasta, Britanniaasta ja muualta Ranskasta. Kadut olivat täynnä ihmisiä ja nähtävyyksille kauheat jonot. Onneksi Pariisi on kuitenkin sen verran hieno paikka, että täynnä koppavia brittituristejakin se on yksi Euroopan kauneimmista kaupungeista. Turistimassoista pääsi eroon melko hyvin katsomalla vähän tuntemattomampaa Pariisia. Taidegallerioissa ei näkynyt junteja, ja myös Père-Lachaisen hautausmaa oli mukavan hiljainen. Mukava oli kävellä myös Ernest Hemingwayn jalanjäljissä Pariisin lukuisissa kirjallisuus- ja kulttuurikahviloissa.

No, siinäpä tarpeeksi snobeilua. Lokakuun lopussa matkasin nimittäin vielä kerran Irlantiin, tällä kertaa viettämään urbaanaa rappioelämää maan pääkaupungissa Dublinissa. Jälleen kerran tapasin irlantilaiset ystäväni ja punkkasinkin heidän opiskelijakämpässään. Dublinissa on todella paljon hyviä pubeja ja se kaupunki on muutenkin kaunis. Vaadin, että jokaisen seuraava kaupunkilomakohde on Dublin. Minulta saa sitten vinkkejä parhaista nähtävyyksistä ja parhaista pubeista!

Lottatyöt

Heikki Pentti

Lotta-Svärd -järjestön lotat toimivat muun muassa vuosina 1939–45 ympäri valtakuntamme tärkeissä tehtävissä miestemme rinnalla, ei vain kotirintamalla vaan myös rintamalla monissa tehtävissä.

Parkanon lotta-tytöt; Kirsi Palmén (?), Maiju Pentti (Hakamäki), Helvi Terho (Heikinniemi) ja Elvi Virtanen (Koivisto), vanhempi lotta, valvoja.

Palvelutehtävä: iv-valvonta Märkäjärven (nyk. Salla) iv-asema.

Ennen komennukselle lähtöä Elvi hankki lottatyttöille vanhemmilta luvat palvelukseen astumista varten. Äidit kyllä vastustivat, mutta tytöt pitivät päänsä ja siihen oli vanhempien tyydyttävä.

Ilmavalvontatornin juurella Maiju Pentti ja Helvi Terho. Kuva: Helvi Terhon arkisto.

Parkanon lotta-tytöt Kirsi Palmén (?), Maiju Pentti (Hakamäki), Helvi Terho (Heikinniemi) ja Elvi Virtanen (Koivisto), vanhempi lotta, valvoja. Kuva: Helvi Terhon arkisto.

Toisekseen tytöille järjestettiin tehtäviin vaadittava koulutus. Ilmavalvontalotilta vaadittiin kärsivällisyyttä ja kylmiä hermoja.

Kun vihollisen lentokoneet lähestyivät, valvojan täytyi pystyä ilmoittamaan ilmapuolustuskeskukseen koneiden lukumäärä, niiden tyypit, mahdolliset pommitukset ja niiden aiheuttamat vahingot sekä koneiden suunta.

Siellä palvellessaan heidän majapaikkansa oli Urpolan kartano, jossa oli päämajan radioasema. Palvelu kesti koko kesän vuonna 1943. Alaikäisistä lottatyttöistä Maiju täytti siellä 17 vuotta.

Matkat sujuivat kommelluksitta ja terveinä palasivat kaikki kotiseuduilleen tyytyväisinä, että olivat saaneet palvel-la maataan vaikeana aikana.

Urpolan kartano. Kuva: Helvi Terhon arkisto.

Joulun lapsi

Sirpa Korttesluoma

Moon syntynyt jouluaatonaattona ja silloin tietysti jouluhässäkkä on ollu aina suurimmillaan ja mitää juhulia ei oikeen oo voinu järiestä. Niinku ny juhulat olis tärkeitä. Mullon kumminki aiva ihana ja mieleen jääny kokemus, jonka mä haluan jakaa lukijan kans. Se tapahtu vuosi sitte, ku mä täytin pyöreitä vuosia. Istun rauhas kattomas aamuteeveetä, kello ei ollu ku puolikahareksan. Ku ajattelin, että moon tullu hulluksi, ku ne rupee laulaan mulle televisios syntymäpäiväonnittelulaulua. Ku vähä toivuin järkytyksestä, niin huomasin ikkunan takana liikettä. Sielä oli poro ja tonttumuori, jotka pikku sekalaisen erestakas hyppelyn jälkehen ymmärsin päästää tupahan. Ne oli varustautunu eväillä, oli kahaveeta ja leivonnaisia, makeita ja suolasia. Soli mun kuuskymmentävuotisen elämän ikimuistosin aamuhätytys. Oi, mullon vieläki hyvä mieli.

Meen ny kumminki takasi lapsuutehen. Joulun valamisetelut alako jo aikaisin. Kesällä oli kasvatettu juurekset ja sipulit. Niistä äite teki perinteisiä laatikoita ja joulusallattia. Äite sano, ettei sillon mitää monia aineksia sallaan (eiste tarte ylärin puhelin pirahti palstalla ilimottaa, mikä olis oikee muoto rosolli, sillisalaatti, salla vai sallatti) laitettu. Halstrattiin silakoita hellan pesäs ja pienittiin sekaan porkkanan, punajuuren ja sipulin lisäksi. Joulupulaa kans leivottiin ja pullapoikiin laitettiin rusinoita nappeina ja siliminä. Joululimppu kuulu asiaan. Piparkakkuja ja Piimäkaakkua. Puuroo ja rusinasoppa jälkiruuaksi. Yks merkittävä syksyyn ja joulunalusaikaan kuuluva tapahtuma oli sian lahtaaminen. Hoseusmikko ku tuli pihahan, niin se ties sikaressun elämänloppua. Sei ollu niin kovin mieltä ylentävä kokemus, enkä päässy näkeen miten se tapahtu. Enkä olis uskaltanut kattoo. Liha kumminkin suolattiin palasina Yks semmonen puupuntuun ja tarpeen mukaan lihaa paistettiin uunis iso pellilinen. Niin jouluksikin.

Joulukuusi tuotihin tupahan ja sen oksat oli märiät ja se kiilteli komiasti. Se ku kuivu, niin sitte koristeltiin. Palio ei ollu kaupasta ostettuja koristeita, joku kiiltävä nauha saatto olla ja lippuja, nei mua niinkään kiinnostanu, ku ne murut. Kais tierät, ne ei miltään maistuvat kivikovat levyt, jotka oli enkelinkuvakiiltokuvalla koristetun paperin sisällä ja jos oli hapsut päis. Valakosella ompelulangalla kiikkumas kuusen oksilla.

Kuusen oksille nipistettiin semmoset kynttilänjalat, joihin laitettiin sormen mittaset ja vahavuset kynttilät. Oikiat kynttilät. Ne laitettiin tukevalle oksalle, että pysyivät pystys. Tottahan niitä poltettiin, piti olla vaan tarkkana, ettei tupa pala. Kuusen latvahan pistettiin viä tähti.

Pumpulia kans laitettiin, se oli ku ois ollu lunta oksilla. Vatserin sekalaisesta karkkipussista laitettiin lisää koristetta, ompelulangasta lenkki ja oksalle roikkuun. Viimeistään tapaninpäivänä muutama karkki oli jo korvattu, jollain paperitollolla.

Isoja punasia omenoita oli varis ja muutama iso keltanen appelsiini, ne oli ensin koristeena ja lopuksi sitte syötävänä. Oli juhlallista ku isä osas kuoria semmosta pitkää siivua siitä omenan kuoresta ja sitte se leikkas puukolla viipaleen ja sen sai syödä. Herkkua.

Ny ku kattelee lastenlapsia, ku niille joulupukki tuo lahajoja. Ne meinaa hukkaa pakettien sekaan.

Meidänki kolomikko kerää omat kasansa eri puolille tupaa ja ku kaikki on jaettu, rupeevat sitte tutkiin saalistaan.

Sillon ku mä olin lapsi, emmää nähäny koskaan joulupukkia ku, sillä oli niin kova kiirus. Eteisehen asti vaan kerkis kolistellen käymään. Koulun joulupukki oli aino ku nähtiin.

Hyvää joulunaikaa kaikille!

Kotiseutuylpeyttä kauempaa katsottuna

Maarit Malmberg

Keikyän koulun luokanopettaja ja koulunjohtaja, entinen parkanolainen, nykyään sastamalalainen

Seitsemän vuotta sitten marraskuussa satoi lunta. Nelihenkinen perheemme muutti Parkanoon. Rauhalanraitin vuonna 1952 rakennettu ja huolella remontoitu talo tuntui heti ensi käynnillä kodilta.

Kyllä, tänne olisi hyvä asettua asumaan ja odottamaan perheemme kolmannen lapsen syntymää.

Parkanon seutu oli tullut tutuksi, sillä olimmehan asuneet muutaman vuoden naapurissa Kihniössä, jossa molemmat poikamme olivat syntyneet. Kihniön kaltainen pieni pitäjä oli tuntunut kotoisalta ja viihtyisältä ja lähdimme sieltä haikein mielin.

Kihniössä muistettiin naapurinrakkaudella varoitella: parkanolaiset ovat niin sisäänpäin lämpiäviä, että ihmisiin tutustuminen ja ystävien löytäminen sieltä on melkein mahdotonta. Näin taisi sanoa muutama sellainenkin, joka itse oli Parkanosta kotoisin ja jonka puoli sukua asui siellä. -- Ahaa, totesimme ja ajattelimme, että kotiuduimme nopeasti yhden suoran Kihniöön, joten ehkä Parkanostakin voisi jollakin tavalla selvitä.

Ja selvittiinhän me. Kun emme jääneet kotiin istuskelemaan vaan lähdimme aktiivisesti liikkeelle, saimme nopeasti tuttavien ja ystävien. Rauhalanraitin naapureista tuli meille todella tärkeitä, samoin monista työkavereista ja yhdistystoiminnan kautta tutuksi tulleista.

Koin, että kuuden vuoden aikana saimme ystäviä laajalla ikähaaralla. Kun sitten kuuden vuoden asumisen jälkeen selvisi, että elämä kuljettaisi kohti uusia haasteita ja että se tarkoittaisi Parkanosta lähtemistä, vaati asian käsittely itseltäni pitkän surutyön. Monet itkut tuli puolen vuoden aikana itkettyä asian vuoksi.

Muutamat parkanolaiset kertoivat lähdöstämme kuultuaan – ehkä lohduttaakseen, että eivät yhtään ihmettele, kun eivät ole itsekään Parkanossa hyvin viihtyneet. Sellaiset sanat saivat vain säälintunteen aikaan: voi kun jokainen voisi rakastua kotipaikkaansa, kuten me teimme.

Parkanossa on monta kaunista ja mieleen jäävää paikkaa. Esimerkiksi kaupungintalo on tummanpuhuvuudessaan jyhkeä ilmestys. Rakennus on ihan oikean kaupungin talo, joskin kaupunginimitys ei ehkä muuten ole osuva. Parkano on enemmän "town" kuin "city". Ja siitä tulisi olla ylpeä. Kaupunki on vahvasti maaseutumainen ja samalla asukkaidensa onneksi monissa toimitissaan maalaisjärkinen.

Kaupunki on myös kodikas ja kotikutoinen, mikä tuo elämiseen monella tavalla helppoutta. Muistan miten kotiäitivuosinani yhä uudelleen ja uudelleen selitin isommisissa kaupungeissa asuville ystäväilleni Parkanon lähipalveluiden täydellisyyttä: kaikki tärkeimmät palvelut sijaitsevat parin kilometrin säteellä keskustassa, autolla pääset parkkimaksuitta oven eteen niin terveyskeskuksessa kuin kirjastossakin, päivähoitopaikka lapselle järjestyy muutamassa päivässä, ja kun soitat hädissäsi neuvolaan tai lääkäriin, pääset sinne yleensä saman päivän aikana.

Ne äidit, jotka ottivat vapaata töistä viedäkseen Vilman neuvolaan maanantaina ja sitten seuraavana perjantaina neuvolalääkärille, ihmettelivät sitä, miten Parkanossa saatiin ajat järjestymään helposti samalle päivälle peräkkäin. Hämmästyttä aiheutti myös se, että halutessaan parkanolaiset perheet saivat perheen kaikki lapset samaan päiväkotiin, kun pääkaupunkiseutulaiset kuljettivat paikallisbussilla Vilmaa päiväkotiin A ja sitten Pekkaa sieltä viiden kilometrin päähän päiväkotiin B.

Tänään kerron suurten cityjen ystäväilleni Parkanon uusimmasta investoinnista päiväkodista ja Laivapuistosta, ja he huokailevat taas ihastuksesta. Leikkipuistoja on heilläkin, mutta jo useamman suusta kuultuna voi todeta, että niistä puuttuu sellainen yhteisöllisyys ja kokoava voima, joka on vain Parkanon kokoisella paikkakunnalla mahdollista.

Parkanossa on panostettu viime vuosina vahvasti lapsiin ja nuoriin, vaikka sitä ei ehkä suuri yleisö ole aina huomannut tai ainakaan osannut arvostaa. Kaupungin tuki yhdistyksille ja seuroille mahdollistaa tänäänkin monet

harrastukset ja taloudellinen panostus päiväkotien ja koulujen resursseihin on edelleen hyvällä tasolla. Perustyötä monella osa-alueella pystytään tekemään hyvin.

Koulukeskuksen alue, joka muodostuu nyt päiväkodista, Keskustan alakoulusta ja yhteiskoulusta sekä lukiosta, on omaa luokkaansa. Kun alueeseen yhdistyvät vielä harrastusmahdollisuudet, kuten kaikenikäisiä palveleva leikki-puisto ja pelialue, pesäpallokenttä, jäähalli ja iltaharrastusmahdollisuudet koulujen tiloissa, ei kokonaisuus voi enää perheystävällisempi olla. Tai ehkä tulevaisuudessa näemme alueella vielä muitakin perhepalveluita?

Ylpeä olen myös siitä, että Parkanossa on kipeiden koulunlakkautusratkaisuiden jälkeen haluttu varjella ainoaa jäljelle jäänyttä kyläkoulua. Kyläkoulu on kylää kokoava voima, jonka eteen halutaan tehdä pyyteetöntä talkootyötä.

Pieni, mutta pippurinen Pohjois-Parkan koulu puolustaa ansiokkaasti paikkaansa aktiivisen ”kaupunginosan” keskipisteenä ja samalla myös vaihtoehtona: pienen koulun strukturoidumpi oppimisympäristö voi tarjota joillekin oppilaille suurta keskusta paremmat mahdollisuudet oppia.

Toivon, että jatkossakin perheillä ja opettajilla on mahdollista tarkastella kouluratkaisuja myös käyttäjien eli lasten tarpeiden näkökulmasta ja rohkeasti myös käyttää olemassa olevia vaihtoehtoja.

Parkanon kaupungilla työskentelee satoja työhönsä ja kaupunkiinsa sitoutuneita työntekijöitä.

Koen itseni etuoikeutetuksi, kun olen saanut tehdä työtä sellaisten ihmisten kanssa, jotka oikeasti pitävät työstään ja haluavat kantaa yhteisvastuuta työpaikkansa hyvinvoinnista. Tällaiset työntekijät ansaitisivat kuulla useammin julkista kiitosta.

Harvoin kukaan huomaa kiittää siitä, että Parkanon kaupungista löytyy työntekijöitä, jotka tekevät valtavasti enemmän töitä kuin missään työnkuvausissa tai palvelusopimuksissa ikinä lukee, tai uhraavat perhejuhlapäivänsä tullessaan avaamaan kaupungin yhteistä tilaisuutta, tai kun joku on valmis ottamaan vastaan ystävyyskaupunkivieraat lennosta tai kun joku tuo kukkia omasta puutarhastaan kahvihuoneen pöydälle.

Yhteisöllisyys ja yhteenkuuluvuuden tunne rakentuvat vain, kun jokainen antaa hieman ekstraa itsestään, eikä vain vaadi jotakin toisilta tai nimettömältä taholta nimeltä ”kaupunki”.

Mitä perheemme jäi kaipaamaan Parkanosta? Ei niinkään niitä kauniita paikkoja vaan nimenomaan ihmisiä: luotettavia työkavereita, avuliaita naapureita, hyviä opettajia, herttaisia päiväkodin ja kirjaston tätejä, taitavia ruoanlaittajia, ammattitaitoisia kauppojen myyjiä, hyväntuulisia lihatiskin setiä, kuuntelevia esimiehiä, vastuuntuntoisia luottamushenkilöitä, ystävällisiä kirppiksen tätejä, herkkää taiteilijaa ja ammattitaitoista kehystäjää, tarmokkaita siivoojia, touhukasta seurakunnan väkeä sekä empatiakykyisiä hoitajia ja lääkäreitä. Ja monia muita.

Parkanon vahvuus on viime kädessä parkanolaiset itse! Jokainen parkanolainen on paikkakuntansa kävelevä mainos. Se, miten kotiseudustasi maailmalla puhut, kertoo myös usein jotakin sinusta itsestäsi. Näetkö ympärilläsi vain kritisoitavaa vai osaatko olla tyytyväinen arjen pieniin iloihin, osaatko nähdä hyvää ympärilläsi? Ja jos kritisoitavaa löytyy, mieti tarkkaan mitä olet asian eteen tehnyt ja mitä ehkä voisit tehdä. Itse kerron ylpeänä Parkanosta ja parkanolaisista ja Kihniöstä ja kihniöläisistä.

On rikkaus saada kokea kotiseutuyllpeyttä monesta paikkakunnasta!

Pohjois-Parkan koululla opettajana ollut Maarit Malmberg (toinen oik.) muistelee hyvällä koulun ja paikkakunnan yhteisöllisyyttä. Talvella 2012 koululla vieraili Wilson Kirwa, joka kuvassa nauttii keittäjä Raili Kriikkulan valmistamaa hampurilaista. Keittiössä ruokailemassa myös kouluvaari Matti Yläinen. Kuva Maarit Lehto.

Joulukortti taivaaseen

Säv. Seppo Koivisto, san. Kaija Airila

*Pehmoisen peitteen
niin valkoisen
on saanut ylleen pihapelto lapsuuden.*

*Pumpulilumeen
mä kirjoitan
tän tervehdysten rakkaitani kaipaavan.*

*Vie tuuli joulukortin taivaaseen,
kai rakkaat siellä askeleitin seuraa.
Mä enkeleiltä etsin osoitteen,
ja hienon postimerkin
näin piirrän sormin herkin.
Vie tuuli joulukortin taivaaseen.*

*Pilvien puoleen
kun kurkistan,
nään sieltä pilkistävän tähtisakaran.*

*Lämpimän tunteen
näin tavoitan,
ja tiedän menneisyyden läsnä olevan.*

*Vie tuuli joulukortin taivaaseen,
kai rakkaat siellä askeleitin seuraa.
Mä enkeleiltä etsin osoitteen,
ja hienon postimerkin
näin piirrän sormin herkin.
Vie tuuli joulukortin taivaaseen.*

*Kaupunkiin palaan nyt juuriltain
kun maalta joulurauhan sydämeeni sain,
joulurauhan sydämeeni sain.*

Vie tuuli joulukortin taivaaseen....

Kuva Maarit Lehto.

Huhtikuinen tapaaminen

Aila Järvirova

– Terve! hihkaisi mustajalkainen tiltalti, heilautti siipeään ja tömäytti itsensä koivun oksalle keltasirkun viereen.
– Terveisiä Itä-Afrikasta!
– Jaha, kiitoksia. Kuinkas muutto sujui? tiedusteli keltasirkku tehden tilaa viereensä.

– Kiitos, kiitos, rankkaa kuten aina, alkoi tiltalti selittää, mutta samassa lennähti hömötiainen paikalle.

– Kappas vain, pitkämatkalaisia! se totesi. – Meillä onkin ollut täällä kova talvi. Lunta, pakkasta ja tuulta ihan riittämiin. Onneksi on sen verran hyvät välit muihin lintuihin, että on mahdollista samoille ruoka-apajille.

– No et sinä sitten lähtenyt lämpimämmille seuduille talven viettoon? kysäisi tiltalti keltasirkulta.

– En, päätimme jäädä tänne. Viime talvena olimme Tanskassa, mutta ei siellä sen kummempaa tuntunut olevan kuin täälläkään.

– Pitääkö muuten paikkansa, hämmästeli tiltalti, – että talitiaiset ovat täälläkin muuttaneet laulunsa tyyliä? Keski-Euroopassa kuulin tulomatalla, etteivät ne ole siellä enää aikoihin laulaneet titityytensä, pelkkää tyytiä vain.

– Niin, siltähän se on ruvennut kuulostamaan, vastasi keltasirkku. – Mutta ei kai se ole kummakaan, semmoista meteliä kun on joka paikassa. Ei saa enää rauhassa laulellakaan. Eivät ole ajat enää niin kuin ennen! se huokasi.
– Eipä se ole helppoa enää meilläkään! virkkoi hömötiainen. – Mistäpä löytää enää kunnon lahopuita pesäkolon tekemiseen, kysyn vain! Hoidetaan muka metsiä, ja samalla hävitetään meiltä elinmahdollisuudet. Hömötiainen alkoi tuohtua.

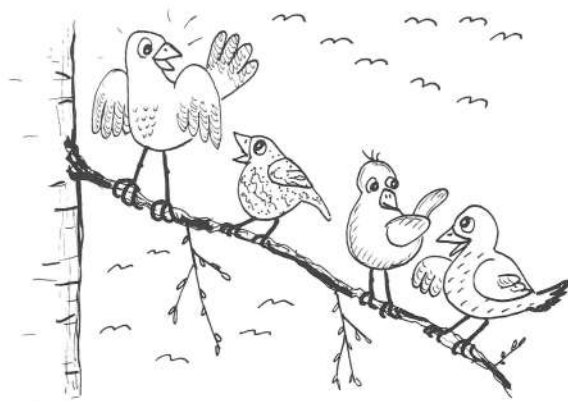
– Entäs mitäpä muuta tännepäin kuuluu? kysäisi tiltalti haluten vaihtaa mukavampiin puheenaiheisiin. – Onko mitään uutisia?

– Tilhiä on ollut valtavasti, kun oli niin hyvä pihlajamarjavuosi, selosti keltasirkku. – Tännehan ne jäivät koko talveksi ryypiskelemään ja olivatkin välillä niin hupelissa että ihan nolotti katsella!

– Vai semmoista, nauratti tiltalti. – Entäs onko niitä naisten naurattajia, kirjosieppoja, jo näkynyt?

– Ei ole vielä näkynyt, ehätti hömötiainen vastaamaan, – ja parempi olisikin kun pysyisivät siellä Afrikassaan! Minä en semmoista ymmärrä, että heti kun saa edellisen pesueen alulle niin jo on lähdeittä uutta vaimoa etsimään! Sitten niitä yksinhuoltajia ja isättömiä on joka puun oksalla!

Hömötiainen olisi kukaties jatkanut marmatustaan vielä pitkäänkin, mutta kaikkien huomio kiinnittyi vaappuen lähestyvään harakkaan, joka kantoi jotain nokassaan.
– Hei, mitä kannat? huikkasi keltasirkku.

Harakka pudotti taakkansa hetkeksi, pyyhkäisi siivenkärjellä otsaansa ja vastasi: – Pesärakennuspuuhissahan sitä ollaan. Aloittelin jo tuossa jonkin aikaa sitten, ja kohta on tupaantuliaiset. Edellisessä pesässä näkyy asustavan tuulihaukka.

Harakka nappasi taakkansa uudelleen nokkaansa, juoksi muutaman askelen ja kohosi siivilleen. Se heilautti vielä siivellään hyvästiksi ja katosi metsään päin.

– Peippo-herroja olen jo tavannut, tiedotti hömötiainen tärkeänä. – Heidän rouvansa kuulemma tulevat vasta sitten, kun kaikki on valmista. Kyllä niiden joidenkin kelpaa, se vielä jatkoi kateellisena.

– Peipoista puheen ollen, keskeytti tiltalti. – Näin viime syksynä ihan uskomattoman näyn. Lensin juuri Etelä-Ruotsin yllä, kun näin aivan valtavan parven peippoja. Niitä täytyi olla ainakin puoli miljoonaa! En voinut kuin ihailla sitä taitoa, millä ne tiensä raivasivat toisiinsa törmäämättä!

Hömötiasta alkoi tiltaltin kehuskelu harmittaa. – Mitäs tuo nyt sitten on. Pääskyt ne vasta mahtavia lentäjiä ovat. Eivätkös nekin sinne Afrikkaan asti aina lennä. – Enempää se ei kuitenkaan keksinyt sanottavaa, ja lintujen rupattelussa seurasi tauko.

Linnut istuivat vaitonaisina, siirtelivät välillä jalkojaan ja pöyhistelivät höyheniään. Sitten alkoi jostain korkeammalta kuulua kaunista, alakuloista huilua muistuttavaa liverrystä. – Mustarastas! kuiskasivat keltasirkku ja tiltalti yhteen ääneen. Pian ne näkivätkin, miten mustarastas lennähti maahan ja alkoi edetä pomppien tasajalkaa, kunnes se hävisi pensaikkoon.

– Tuo mustarastas on niitä, jotka talvehtivat täällä, selitti keltasirkku. – Räkättirastaita on myös näkynyt jonkin verran, mutta sitten vasta tuntuu kesältä, kun laulurastas kaikista viimeisimpänä on tullut ja aloittaa laulamisensa!

– Näinhän se on, todisti hömötiainenkin, joka ei ollut koskaan päässyt kehuskelemaan omalla lauluäänellään.
– Täytyy tästä varmaan lähteä, tuumi tiltalti. – On niin mahdottoman paljon tekemistä aina näin matkan jälkeen, se vielä huokaisi.

– Olipa mukava tavata taas. Tervetuloa vain, toivotaan että tästä tulee meille kaikille hyvä kesä! huudahti keltasirkku vielä lähtiäisiksi.

Liverrys täytti ilman, kun ne kukin lähtivät lentämään taholleen.

Mikä ihmeen Finn Folk Metal Motion?

Erkki Leinonen

Erkki "Eki" Leinonen

Hankevetäjä Rising Youth Bands -hanke

Nuorison kulttuuri-, musiikki-

ja mediahanke Nuori Kumu

Tuntiohjaaja, Petäjäopisto, Parkano

Kirjoittajalla on ollut suuri ilo saada olla synnyttämässä otsikon pitkänimistä ilmiötä, jonka vuoksi siitä varmaan kirjoittamaankin pyydettiin. Kahden nuorisobändihankevetäjän ominaisuudessa avautui viime vuoden 2012 keväällä tilaisuus ideoida nuorille jotain kokonaan uutta. Parkanon nuorten musiikki- ja mediatila Studio 66:ssa soitteli suuri joukko innokkaita ja taitavia nuoria muusikoita, bändejä oli puolisen tusinaa ja uusia syntyi. Mutta toiminta oli heavymetallin kyllästämää poikien rytmistelyä. Kuinka saataisiin toimintaan mukaan tyttöjäkin?

Mitä olivat alueen vahvuuksia ja missä mallissa maailma? No, suomalaisen kansanmusiikin syvät juuret Konsta Jylhineen aivan lähitanhuvilla ja soiton harrastuskin alueella hyvin hengissä, kansantanssillakin vahva paikallinen perinne. Mutta digiaika somenlääpintälaitteineen vyörymässä rytinällä perinnesäntä ja tanhun päälle. Ja samaan aikaan Petäjäopiston pitkäaikainen kansantanssin opettaja Ritva Ichtert jättäytyi eläkkeelle kesällä 2012. Kansallinen perinnekulttuuri vaipumassa unholaan! Samalla kuitenkin suomalainen folk-vaikutteisen sinfonisen metallin kärkiyhtye Nightwish on suosion huipulla ja myy platinaa ympäri maailmaa.

Syttyi ajatus että mitäpä jos nämä kaikki ainekset laittaisi samaan pataan porisemaan? Yhdistäisi kansanmusiikkia, uutta folkmetallia ja perinteistä kansantanssia uudistettuna, nuoria kiinnostavalla tavalla? Ajatus oli tarpeeksi hullu, sehän pitäisi toteuttaa! Samalla ilmeni kuin tilauksesta että kansantanssin opettaja ja uudistaja koreografi Tauno "Häynö" Häkkinen oli muuttanut Parkanoon. Soitto Häynölle, ja heti ensitapaamisella hengenheimolaiset riemasivat yhdessä; tämä tehdään! Tuumasta toimeen; hankkeiden, kaupungin vapaa-aikatoimen Elisa Vahosalmen ja Petäjäopiston Jyrki Käpin yhteistyöllä luotiin opistolle kurssit Folkmetallisoitto ja Folkmetallitanssi, harjoitella saataisiin Studio 66:n tiloissa. Yhtyeen ja musiikin osuuden otti hoitaakseen allekirjoittanut ja tanssiosuuden Häynö. Samalla Petäjäopisto sai Ritva Ichtertzin tilalle kansantanssin opettajan. Kurssien avulla päästiin produktiota tekemään ja värväämään nuoria mukaan.

Touhulle piti keksiä nimi. Kun tovin istui kivellä niin nimi löytyikin hyvin loogisesti; kaikki ainekset vaan samaan pötköön ja englanniksi tottakai, pitäähän tällä menä maailmanmaineeseen samantien! Suomi, kansanmusiikki, metallimusiikki ja kansantanssi eli liike; Finn Folk

Metal Motion. Nimestä tuli pitkä, mutta joutuvatpahan opettelemaan, oppivat olemaan.

Kesän -12 kuluessa konsepti rakentui ja syksyllä alkoi musiikin tekeminen, yhtyeen kokoaminen sekä tanssiryhmän etsiminen. Yhtyeen metallirunko saatiin ruuvattua kokoon varsin nopeasti. Perinnesoitteiksi oli tarkoitus löytää viulu ja haitari. Erinäisten hidasteiden takia musiikin sävellys viivästyi, jonka vuoksi oli luonnollisesti haastavaa saada tanssijoita mukaan. Musiikkia ei olekaan kovin helppo esittää selittämällä. Jymy-yllätys koettiin loppusyksystä kun Studiolla saapui kerralla neljä tyttöä. "Loistavaa, nyt on tanssiryhmä koossa" - ajattelin, ja sanoin. "Me neljä ollaan viulisteja" - sanoivat tytöt. No, perinnesoitteita tuli kerralla kunnolla, eikä yhtyeelle noin hienoa onnenpotkua olisi osannut kuvitella!

Ensimmäisen teoksen perustaksi valikoitui oman suosikini Konsta Jylhän Kruunu-Marjaanan polskan teema, johon liitettiin osat Nightwish -yhtyeen kahdesta kapaleesta ja seos keitettiin kokoon omilla sävellyksosuuksilla. Musiikillisen tarinan tuli sopia tanssiryhmän tanssittavaksi. Teos sain nimen Kruunu-Marjaanan Polkkamus. Alkuvuodesta 2013 valmistuneeseen musiikkiin Häynö loihti käsittämättömän lyhyessä ajassa hienon koreografian ja harjoitutti sen itseään säästämättä tanssiryhmälle, johon oli innostunut mukaan kolme tyttö-poika -paria eli kuusi nuorta. Yhtyeessä soitti ja lauloi kuusi tyttöä ja viisi poikaa eli yksitoista nuorta. Mukaan toimintaan oli näin saatu yhdeksän tyttöä. Yhtäaikaan esiintymässä olisi yhteensä 17 nuorta!

Ensiesitys koitti 5.4.13 Nuorten Art Festivossa Parkanon urheilutalolla. Täydessä katsomossa istui yleisöä Skotlannista, Italiasta, Nilsistä, Paltamosta, Juankoskelta, pääkaupunkiseudulta, Parkanosta ja lähialueilta. Melkoisesta jännityksestä huolimatta nuoret venyivät parhaimpaansa ja tekivät aivan upean esityksen, yleisön esittäessä äänekkäästi suosiotaan. Ensiesitys taltioitiin kunnolla, joten se jäikin elämään YouTubeen. Kannattaa katsoa.

Kevään tultua ilmeni että koulutaipaleensa päättäneet täysi-ikäistyneet jäsenet lähtevät maailman tuuliin. Käytännössä rivistä poistui koko tanssiryhmä ja kaksi soittajaa yhtyeestä, yhteensä yhdeksän nuorta. Tanssiryhmää ei siis saataisi enää mukaan kesäkuussa tapahtuvalle esiintymiselle Nilsissä ja Juankoskella, ei elokuussa Palmu Rockiin eikä Skotlannin esiintymismatkallemme. Yhtye-

kin tarvitsi pikaisesti uudet vahvistukset, kaksi kitaristia. Tuli samantien koko produktion ikärakenteen nuorentamisen paikka. Yksi nuorempi kitaristi löydettiin välittömästi, mutta harjoitusaikaa ei juuri jäänyt, joten lähes suorilta vaan lavalle esiintymään. Ja hienosti se lähti onnistumaan!

Kesän kiertueet esiinnyttiin siten ilman tanssiryhmää, pelkällä vajaalla yhtyeellä. Mutta sen ei annettu haitata tahtia, kesäkuun lopun keikka Nilsin Louhosareenalla jäi mieleen upeana kokemuksena mahtavalla kaivosestradilla, jossa yleisö oli esityksistä haltioissaan. Skotlannin matka elokuussa oli ainutlaatuinen elämys. Skottilainen vieraanvaraisuus, yhteisöllisyys ja ystävällisyys ovat ylenpalttisia, samoin kuin aplodit, joista Finn Folk Metal Motion sai täysiltä saleilta nauttia. Taitavat nuoremme kasvoivat ulkomaisen yleisön edessä aivan uusiin mittoihin ja suorituksiin. Suomi sai mainetta ja kunniaa, esityksistä pidettiin toden todella!

Julkisuuden ja mainostarpeiden lisääntyessä produktiolle tarvittiin virallinen logo. Sellainen sitten saatiinkin taitavakätisen suunnittelijan tekemänä, yhtyeen mielipideäänestyksen jälkeen. Finn Folk Metal Motion brändi syntyi.

Koulujen jälkeen alettua koitti aika ryhtyä etsimään uutta tanssiryhmää. Mutta mistä? Parkanosta olivat teini-ikäiset kansantanssijat käytännössä juuri nyt kokonaan loppuneet. Yhtyeen soittajat olivat 14-15 vuotiaita, joten

tanssiryhmän olisi hyvä olla haarukassa 12-15 v. Ratkaisun avaimet löytyivät Häynöltä, joka oli vuoden kuluessa ehtinyt laajentaa kansantanssin opetuksensa useisiin ikäluokkiin Parkanossa ja lähialueilla. ”Minulla on Kihniössä mainio kahdeksan tytön tanhuryhmä, Kapsakat. Ovat 11-12 -vuotiaita. Olen jo vähän asiaa pohjustellutkin” -sanoi Häynö. No voi hyvä tavaton, loistavaa! Äkkiä Kapsakka-tytöt äiteineen ja isineen Studiolla pullakahveille yhtyeen harjoituksiin, tutustumaan toimintaan ja keskustelemaan! Näin tehtiin syyskuun puolessa välissä ja kipinäähän otti siinä tulta välittömästi, Kapsakkalaiset innostuivat mukaan ja niinpä Finn Folk Metal Motioniin saatiin kerralla koko pirteä Kihniön tyttöjen tanssiryhmä, aktiivisine äiteineen!

Samaan aikaan käynnistyivät jälleen Petäjäopiston syyslukukauden Folkmetallikurssit, joilla produktion uudet jäsenet saadaan harjoitettua sisään tyttötanssiryhmälle muokattuun ohjelmistoon, samalla kun uutta musiikkia tehdään. Yhtyeessä aloitti kurssin myötä vahvistuksena toinen nuori kitaristi ja yksi nuori siirtyi aikaisemmasta tanssiryhmästä orkesterin puolelle soittamaan koskettimia. Yhtyeessä soittaa ja laulaa nyt neljä tyttöä sekä kuusi poikaa, ja tanssiryhmässä on kahdeksan tyttöä, joten kaikkiaan kokoonpanossa on yhteensä 18 nuorta.

Lokakuussa nostettiin profiilia. Kahden viikon välein järjestettiin Parkanon kaupungintalolla kaksi erittäin tyylikästä konserttia, joissa koko yhtye oli pukeutunut juhlavaat-

Kuva
Niina Martikainen.

teisiin, kuten yleisökin. Tanssiryhmä ei vielä ollut mukana. Kahvikonsertti ja Syyslounaskonsertti olivat molemmat menestyksiä, molemmissa oli noin sata ihmistä. Sekä yleisö että soittajat saivat nauttia juhlavista esiintymisistä arvokkaassa ympäristössä. Hienot esitykset saivatkin runsaasti kiitoksia ja palstatilaa paikallisessa mediassa.

Konserteissa saatiin todistaa myös erään uuden kokoonpanon ensiesiintyminen. Neljästä viulistityöstämme on matkan varrella muodostunut uusi oma upea viuluyhtyeensä; Four-leaf Clover, eli neliapila. Mainittakoon tässä yhteydessä että Finn Folk Metal Motioniin sisältyy myös toinen yhtye, kokonaan pojista koostuva, jo pari vuotta soittanut NorthOne. Nämä nuoret elävät musiikkia joka solullaan, kaikkien sävelten tukiessa ja täydentäessä toinen toisiaan, ja koko elämää.

Ensimmäinen uuden tanssiryhmän ja yhtyeen yhteinen esiintyminen tapahtuu kuluvan 2013 vuoden lopulla, kun riittävä valmius on saavutettu. Seuraavana merkittävimpänä tavoitteena on tammikuussa 2014 tapahtuva esiinty-

minen Folklandia-risteilyfestivaalilla, joka on kansanmusiikki ja -tanssiväen suurin vuosittainen festivaali. Tapahuttamaan osallistuu noin 1000 esiintyjää ja yli 100 erilaisista kokoonpanosta seitsemästä Euroopan maasta. Siellä tulemme tekemään kansainvälisen läpimurron!

Finn Folk Metal Motion on brändi ja konsepti joka on tehty jatkumaan ja kehittymään, vaikka siinä toimivat nuoret vaihtuvatkin, ikäluokasta toiseen. Uskon ja toivon että ainutlaatuinen ilmiömme tulee olemaan Parkanon kaupungin, Petäjäopiston, vanhempien ja kaikkien yhteistyötahojen avustuksella voimissaan vielä silloinkin kun allekirjoittanut on jo joulupukin ikäinen.

Finn Folk Metal Motion -soitto- ja tanssiryhmä sekä Eki ja Häynö toivottavat kaikille tukijoukoille, vanhemmille ja yhteistyökumppaneille Rauhallista Joulua ja erinomaisen Menestyksestä Uutta Vuotta 2014!

Erkki Leinonen, Tauno Häkkinen ja Finn Folk Metal Motion.

Kruunu-Marjaanan Polkkaus – ensiesitys 5.4.2013, Parkanon Urheilutalo.

Finn Folk Metal Motion -yhtye harjoituksissa 27.3.2013, Studio 66.

Pentin sukua Parkanossa

Heikki Pentti

Parkano on Pohjois-Satakunnan pinta-alaltaan suurin kunta ja metsäpitäjä. Asukkaita täällä on enää alle 7 000 (vuonna 2012).

Täältä on virastoja siirretty muualla ja moni teollisuusyritys on joutunut lopettamaan. Edelleen nykyiset vallanpitäjät jatkavat maaseudun autioittamista unohtaen ihmiset, jotka keräilytaloudesta ovat nostaneet kaikki palvelut ja elinkeinot, koulutukset ynnä muut tarvitsemansa nykypolvelle.

Naurettavaa puhua, että vain 20 000 asukkaan yhteisö on toimiva. Ei näin maalla asuta. Sitä vain tällä tavalla autioitetaan. Onko niin, että kunnat pitää yhdistää siksi, että tuhlailevasti elänyt kunta keplottelee toisten varoilla, Näinhän tapahtuu Euroopan Unionissa valtioiden tasolla; Suomi on nyt maksumies.

Ei paljon järkeä tarvita, mitä tulee nyt tehdä. Suomesa on jokainen yksityinenkin vastannut ja vastaa edelleen omista veloistaan. Ei niitä voi kaataa toisten maksettaviksi. Parkanon suvut, vanhat, nykyiset ja tänne ehkä tulevat ja jäävät, pitääkää lujasti kiinni ”kunnallistaista”, joka ennen meitä laadittu on ja jälkehemme myös jääköön.

Suku Pentti tuli Karkusta Kyrön kautta Ikaalisiin ja sieltä Parkanoon muun muassa eräretkillään ja tapasi jo 1600–1700-luvuilla täälläkin naitavia nättejä torpan tyttöjä. Nykyisin jälkeläisiä löytyykin melkein joka maanosasta.

Isoisäni isä Kaarle Kustaa Danielinpoika (hänen isänsä Juho Daniel Danielinpoika Viitaniemi ja äiti Briitta Juhontytär Vähä-Eskeli) lähti viideksi vuodeksi Viljakkaalaan 1842 räätälinoppiin. Palasi Ikaalisiin tammikuussa 1847 ja avioitui sipsiöläisen talollisen tyttären Esteri Iso-Eskelin kanssa vuoden 1849. Asui Sipsiön Vähä-Eskelin maalla.

Oli torppari Raittila 1852–56, eteenpäin pyrkivinä Kaarle Kustaa ja Esteri Alander ja hänen sisarensa Eeva ja miehensä Juho Antinpoika Hellgren ostivat Kivelän tilan Parkanon kylästä kappalainen Niils Juseliukselta (tila 1/2 mant. pinta-ala 402,4 ha) kumpikin maksoi yhtäpitävällä kauppakirjalla 500 hopearuplaa.

Isännät jakoivat tilan kahtia. Muuttivat asumaan 1.1.1857 Parkanoon; Kaarle Kustaa perheineen Penttiä ja Juho Antinpoika Hellgren perheensä kanssa Kivelää. Ensimmäinen virallinen jakotoimitus suoritettiin vasta 1870-luvulla. Kiinnityksen tiloihinsa uudet omistajat saivat kaupan jälkeen (Lähde: MA).

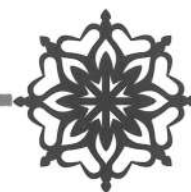
Karhuluomalle oli tullut vuonna 1830 omistajaksi Gabriel Matinpoika Yli-Toikko perheineen Kurusta. Lapsia hänellä oli Margareta Leppälaxin o.s. Kuljun kanssa kuusi, joista nuorin Karl Berndt s. 1821 Kuru Vaakaniemi Toikko, jatkoi Karhuluoman isännöityä ja kuollut talon vaarina 1887. Lapsia hänellä oli ensimmäisestä aviosta kahdeksan. Vanhin lapsista Ulrika Karoliina Karhuluomasta tuli leski Juho Antinpoika Hellgrenin puoliso ja Kivelän emäntä.

Toisesta aviosta Anna Stina Juhontytär Hautasuon (s.1846) kanssa lapset Frans (s.1882 ja k. 1884) sekä Otto Vihtori Karhuluoma, Kuusisto s. 1884 Parkano, vaimo 5.6.1910 Edla Gustava Kettula, Kuusisto s. 1883 Kauha-joki.

Kuva: Eeva Ruojärvi, Pentti ja Karl Alander, Pentti. Heikki Pentin kuvakokoelma.

Pentillä isoisäni ja isoäitini Kaarle ja Esteri, nyt tukevasi jalat oman pöydän alla, alkoivat raivata ja rakentaa. Samalla perhekin alkoi kasvaa. Heistä on saatavilla tutkitavaksi Karl August Alander, Pentin ja Eeva Sofia Ruojärvi, Pentin sukuselvitys II (koonnut Heikki Pentti vv. 2003–12).

Päreet tupaan ja lipeäkala pöytään

Vanhoja suomalaisia jouluperinteitä

Laura Jokisalo

Joulu on perinteiden aikaa. Kuitenkaan monet suomalaisen joulun nykyisten tapojen juuret eivät juonnu 1800-luvun loppupuolta pidemmälle. Mitäs jos tulevaa joulua viettäisi oikein kunnon vanhojen tapojen mukaan?

Jouluvalmisteluja ja rauhaa

Jouluvalmistelujen aloittaminen sijoitettiin yleensä Annan päivään (9.12., tosin 1700-luvun alkuun asti päivä oli 15.12.), ei siis marraskuulle. Joulurauha julistettiin keskiajalla Tuomaan päivänä (21.12.). Joulurauhan aikana tehdystä rikkomuksesta piti maksaa kaksinkertainen sakko.

Pirtti ja väki koreaksi

Jouluksi taloihin tuotiin puhtaita päreitä. Kattoon ripustettiin himmeleitä ja valkealla liinalla peitetyllä pöydällä tönöttivät olkipukki ja tuomaanristi. Olkia tavattiin kantaa tuvan lattialle, mutta tämä kiellettiin 1800-luvun alussa paloriskin takia. Perinteen mukaan jouluna piti olla jokaisella jotain uutta päällä.

Notkuva joulupöytä

Jouluruokien aatelia olivat joulupuuro ja lipeäkala. Laatikoida alettiin tarjota juhlaruokana 1700-luvulta lähtien. Pitokokkien leipomia piparkakkuja saattoi saada käsiinsä samaisella vuosisadalla, jos kukkaro oli tarpeeksi painava hankkimaan kalliita mausteita sisältäneitä leivonnaisia. Ruokajuoman virkaa toimitti olut.

Pakokauhua kirkossa

Joulukirkoissa sattui 1600–1800-luvuilla monia onnettomuuksia, joista useimmat saivat alkunsa vääristä palohälytyksistä. Panikoiva kirkkokansa yritti rynnätä pihalle, ja samassa rytäkässä ihmisiä jäi puristuksiin ja tallautui. Yksi tärkeimmistä syistä uloskäyntien tukkeutumiseen oli se, että niiden ovet aukesivat sisäänpäin. Kokemäellä vuonna 1882 jälkeen sattuneen pakokauhun, kirkkorymylin, jälkeen annettiin määräys ovien muuttamisesta ulospäin aukeneviksi.

Tungosta joulusaunassa

Saunaan jouluaattona mentiin yleensä alkuillasta. Myöhempi saunomisajankohta oli nimittäin varattu vaina-

jille, jotka palasivat juhlan ajaksi maallisen vaelluksen kotipaikkaan.

Pidennetyt vapaat

Aina 1770-luvulle asti virallisia joulupäiviä oli neljä. Kuningas Kustaa III poisti joulukuun 27. ja 28. päivät juhlaputkesta.

Olisipa tapani

Tapanin päivänä luovuttiin hartaasta juhlan vietosta. Silloin tavattiin pitää tapaninajoja ja naamioituneet seurueet liikkui talosta taloon esittäen lauluja ja piloja keskitystä vastaan. Myös tiernapojat, joita alun perin esittivät köyhät opiskelijat opintorahoja kerätäkseen, kiersivät kyseisenä päivänä.

Kunnon lopetus olla pitää

Joulunaika kesti Nuutin päivään (ensin 7.1., myöhemmin 13.1.), jolloin muisteltiin pyhimykseksi julistettua Sönderjyllannin herttuaa Knut Eriksson Lavardia, joka surmattiin heti joulurauhan päättymisen jälkeisenä päivänä. Nuutin päivänä nuuttipukki kierteli talosta taloon. Myös loppiaisena (6.1.) tanssittiin joulua loppuun. Monesti tanssiaisissa järjestettiin vaikkapa arpajaiset. Muutenkin kaikenlainen kyläily oli olennainen osa juhlaikauden päätöstä.

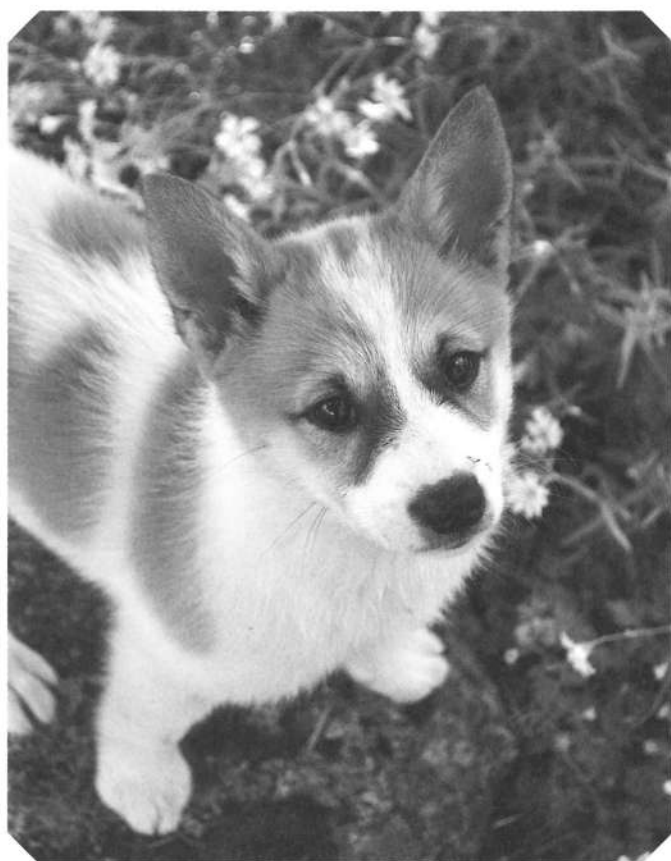

Hillan elämää

Leena Kyrönviita

Heipä hei.

Haluaisin esittäytyä. Oikea nimeni, joka papereistani löytyy, on Joutsenvaaran Tunturintähti, mutta minua kutsutaan Hillaksi. Synnyin tähän maailmaan huhtikuun alkupuolella yhdessä siskoni ja kolmen veljeni kanssa. Unohdinko mainita, rodultani olen pohjanpystykorva. Väriykseltäni olen valkoinen koristeltuna rusehtavilla laikuilla.

Elin elämäni ensimmäiset viikot yhdessä sisarusteni ja emäni kanssa ja muutin uuteen kotiin, kun olin seitsemän viikon ikäinen. Uudessa kodissa kaikki oli erilaista – uudet kaverit, uusi perhe ja ehkä hienointa – valtavasti lääniniä valloitettavaksi. Mutta kerron kohta lisää seikkailuitani, perehdytään ensin uuteen perheeseeni.

Tärkein ihminen minulle on Leena, joka suostui tarinani tietokoneella puhtaaksi kirjoittamaan – oikeisiin näppäimiin tassuilla osuminen, kun on varsin hankalaa. Leena oli se, joka nukkui ensimmäisen yön kanssani. Hänelle sanottiin, että minua ei saisi ottaa viereen, mutta ei hän tehnyt mitään väärää, kun minä päätin olla omatoiminen ja kiipesin lattialle aseteltujen tyynyjen avulla sänkyyn. Seuraavat yöt olivat helpompia ja pian opin nukkumaan omassa kopassani.

Minulla on ikää vasta vajaa vuosi, mutta on sanottava, että Leenan kanssa on koettu paljon jo nyt.

Muu perhe koostuu Leenan siskoista Hannasta ja Minasta, äiti Annesta ja isä Leosta. Lisäksi perheestä löytyy bretoniherra Nero, joka on jo 13-vuotias ja beagle-bretoni Tara, joka asustaa häkissä ja on paras leikkikaverini. Tara osasi huomioida kokoni, kun olin pieni – silloin leikimme vain vetoleikkiä nallella, mutta nykyään, kun olen kasvanut, niin saatamme painia ja vääntää kunnolla. Silloin tällöin pihapiirissämme vierailee springerspanieli Sani, jonka kanssa leikkiminen menee yleensä juoksemissa paikasta toiseen.

Nyt on ehkä tärkeimmät tiedot annettu ja voidaan keskittyä siihen, kuinka ensimmäinen kesäni ja syksyni on kulunut.

Ensimmäiset päivät uudessa kodissa olivat jännittäviä. Uutta tutkittavaa ja löydettävää oli niin paljon, että päivän aikana pikkuiset tassuni ottivat monen monta askelta. Eniten kuitenkin keskityin leikkimiseen. Suosikkileluni alusta asti on ollut vinkuva rotta. Raskaat tutkimusmatkat ja kaikki leikkiminen vaati veronsa, joten nukutua tuli paljon.

Melko nopeasti opin tuntemaan talon tavat ja kotiuduinkin uuteen pihapiiriini. Pian aloimme myös käydä Leenan kanssa tutustumassa tulevaan työympäristöön – metsään. Se oli hämmästyttävää. Niin paljon enemmän lääniniä, jota ei ollut kukaan muu valloittanut ennen minua tai näin ainakin kuvittelin. Metsässä oli niin paljon hajuja ja löydettävää, että uskaltauduin aina vain tekemään pitempää lenkkiä ja pian ymmärsin, minkä takia me siellä kävimme; lintujen. Niitä oli kaikkialla ja niitä oli niin monenlaisia. Oli värikästä ja vähemmän värikästä, pientä ja suurta. Ja niillä kaikilla oli niin paljon asiaa minulle ja velvollisuudeksi koin vastata niille haukkumalla. Yllätyksekseni minua vielä kehuittiin, kun tein niin, joten haukuin entistä kiivaammin ja innostuneemmin.

Eniten kehuja sain kuitenkin, kun juhannuksen aikoihin, olimme Leenan kanssa tekemässä vihtoja metsässä. Nenääni kantautui mielenkiintoinen tuoksu ja sitä seuratesani löysin itseäni kaksi kertaa isomman linnun, joka ensin juoksi edessäni ja lehahti sitten kuusen oksalle istumaan. Haukuin sitä pitkään, kunnes minulle tultiin ilmoittamaan, että riitti jo. Leena kun pelkäsi, että väsyisin liikaa. Minä en kuitenkaan välittänyt vaan seurasin seuraavaan puuhun lennähtänyttä lintua. Lopulta lintu kylästy kuuntelemaan haukkuani ja lähti pois. Minut napattiin syliin ja suitsutettiin maasta taivasiin. Kotona illalla kuulin, että kyseessä oli ollut koppelo ja niitä minun pitäisi haukkua jatkossakin.

Tuli kesä ja lämpimät ilmat ja Leena päätti lähteä uittamaan Taraa. Minä halusin mukaan, joten pakkauduimme autoon ja lähdimme kohti rantaa. Vesi oli jännittävä juttu ja uskalsin aluksi kastella vain tassut. Katselin Hannan ja Annen kanssa rantatörmällä, kuinka Tara polskutteli syvemmällä. Vesi ei näyttänyt tekevän mitään, joten siitä

rohkaistuneena ampaisin veteen. Ensin kaikki oli hyvin, mutta sitten maa katosi tassujeni alta ja jouduin polskimaan. Muille tuli hätä, kun suuntasin kohti ulappaa, mutta Leenan onnistui tulla eteeni ja ohjata minut takaisin kohti rantaa. Rannalla minua hävetti, turkki oli märkä ja vettä oli mennyt nenäänkin. Lohduttavien sanojen ja lyhyen turkin kuivauksen jälkeen uskaltauduin sillä kerralla vielä nuuhkimaan vesirajaa. Pitkin kesää tuli polskuteltua silloin tällöin järvestä ja varsin hyvää se teki lämpiminä päivinä.

Erilaisiin tilanteisiin ja eläimiinkin on tullut tutustuttua. Kävimme naapurissa tapaamassa kahta hevosta. Ne olivat kamalan isoja ja pelottavia. Lyhyen tutustumisen jälkeen kuitenkin nuuskimme toisiamme ja ymmärsin, etteivät ne olleetkaan niin hirveitä kuin aluksi kuvittelin. Samassa paikassa oli myös kanoja, jotka olivat kesyjä, isoja lintuja. Oli kummastuttavaa nähdä niiden kävelevän kaikessa rauhassa edestakaisin minusta välittämättä.

Syyskuun viimeinen sunnuntai oli hyvin jännittävä päivä. Leena oli pessyt ja puunnut minua edellisenä päivänä, laittanut auton kuntoon ja olimme harjoitelleet enemmän kuin tarpeeksi ympyrän juoksemista ja aloillaan seisoamista. Sunnuntaina hyppäsimme aamupäivällä autoon ja lähdimme ajelulle, joka tuntui kestävän ikuisuuden. Perille päästyämme järkytyin, kun pääsin ulos autosta, kaikkialla oli koiria, paljon koiria. Olimme saapuneet Sastamalaan ja edessä olisi ensimmäinen match show'mme. Menimme ensin ilmoittautumaan ja sain jo siinä vaiheessa paljon kehuja ulkonäöstäni ja nimestäni. Ihmettelivät ihmiset sitäkin, kun en puhunut mitään ja tyydyin vain olemaan hiljaa, mutta kaikkialla oli niin paljon nähtävää, ettei siinä ehtinyt keskustelemaan muiden kanssa. Tein tuttavuutta muiden koirien kanssa ja kiertelimme alueella, kunnes tuli se hetki, kun oli aika mennä kehään.

"Elämäni alkutaival on tuonut mukanaan useita erilaisia tapahtumia ja asioita"

Kehässä oleminen oli aluksi todella kamalaa. Varsinkin, kun jouduimme kahden vasikankokoisen koiran väliin. Minua jännitti niin paljon, että häntäni painui takajalkojeni väliin. Leena rauhoitteli ja yritti saada minut rentoutumaan, mutta se ei helpottanut oloani. Vasta kun juoksimme koko joukko kehän ympäri ja tiesin, mitä piti tehdä, rauha laskeutui mieleeni ja häntä nousi kipparalle, kuten sen kuuluukin olla. Leijailin kevyttä ravia kehän ympäri ja tiesin näyttäväni hyvältä. Seisoimme vielä hetken rivissä tuomarin arvioidessa meitä ja sitten poistuimme hetkeksi kehästä.

Palasimme sinne omalla vuorollamme ja meinasin taas jännittyä, kun meidän kanssa kehään tuli varsin riehakas bokseri omistajansa kanssa. Liikkuminen helpotti taas tilannetta ja nyt seisoin paikallani ryhdikkäästi ja sievästi. Seuraava tyrmistytävä hetki tuli, kun tuomari halusi nähdä hampaani. Peruuttelin piiloon Leenan selän taakse. Rauhallisella käsittelyllä suostuin kuitenkin purukalustoani nopeasti esittelemään eikä se loppujen lopuksi ollut niin karmea kuin aluksi olin kuvitellut. Saimme tulokseksi punaisen nauhan ja minua kehuttiin maasta taivaisiin kehästä poistuessamme.

Pääsimme vielä kolmannen kerran kehään muiden punaiset nauhat saaneiden koirien kanssa. Sijoituimme viidenneksi ja tuomari kehotti harjoittelemaan lisää ja totesi meidän olevan oikealla tiellä. Olimme tyytyväisiä tulokseemme ja kuten Leena totesi; tästä olisi hyvä parantaa jatkossa.

Jos meno jatkuu samana, niin mitähän vuodet tuovat tullessaan. Sen vain aika ja elämä voivat näyttää.

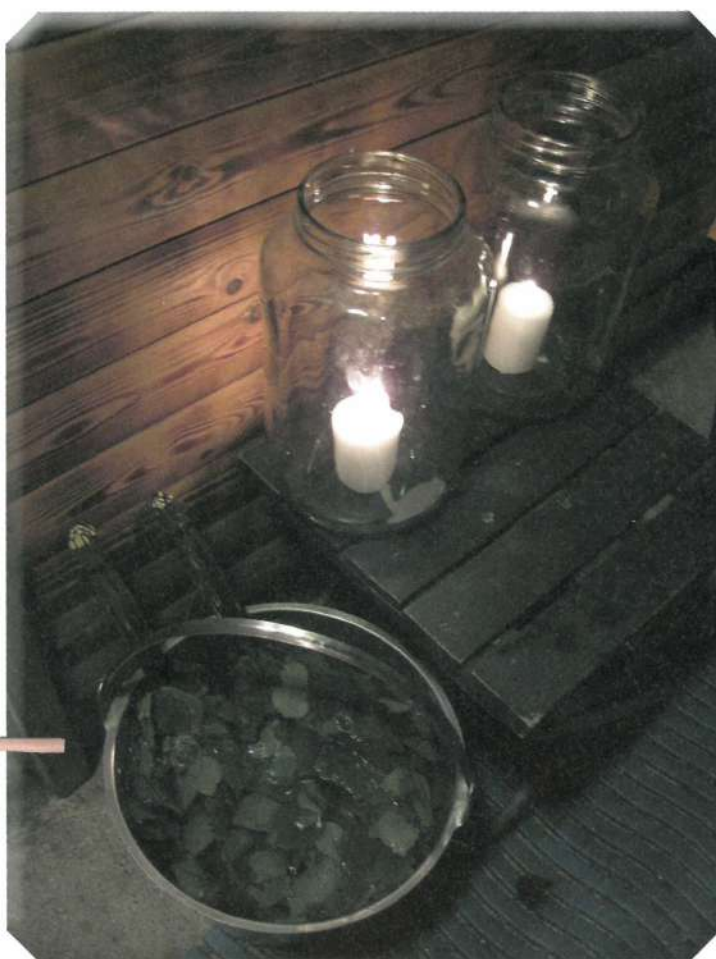
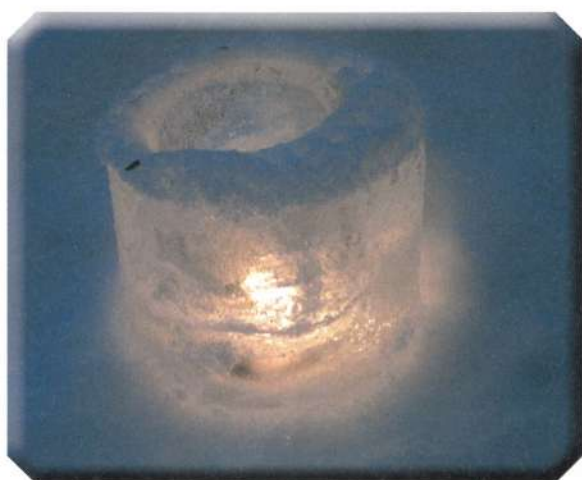
Hilla ja Hillan tärkein ihminen Leena.

Jouluaaton tunnelmia

*Juhla alkaa joulurauhan julistuksesta.
Joulukirkko ja alkuillan sininen hetki hautausmaalla.
Jäälyhtyjen loiste.
Joulupöydän antimet, tutut perinteiset.*

Kuvat Maarit Lehto.

Lasten Kalenat Lappeenrannassa 6.–9.6.2013

Roosa Markkola, Eerika Markkola, Amalia Yli-Kärkelä,
Jemina Yli-Lankoski, Aliisa Törmä ja Ella Soininen

*Kapsakat odottelemassa
pääjuhlan alkua.*

Flow Park.

Torstaina 6.6.2013 me Kihniön Kapsakat äiteinemme lähdimme Kihniöstä klo 8 aamulla Koivukosken bussilla kohti Lappeenrantaa, jossa vietettäisiin kansantanssitapahtumaa nimeltään Lasten Kalenat. Tapahtumaan osallistuisi yhteensä 800 lasta ja aikuista eri puolilta Suomea. Mukana olisi myös kansainvälisiä vieraita Slovakiasta ja Venäjältä. Tapahtuma järjestettäisiin nyt kuudennen kerran, edellinen kerta oli vuonna 2009. Kaikilla oli ainakin 5 kassia tavaraa. Onneksi linja-autokuskimme Margit osasi pakata auton niin hyvin, että Parkanosta tulneiden tanssijoiden ja äitienkin tavarat vielä mahtuivat. Tanssiopettajamme Häynö ei sitten enää mahtunutkaan, vaan ajoi omalla autolla perässä. Autossa oli kuuma ja ahdasta, ja aluksi tylsää, mutta loppua kohden piristyiimme. Aloimme heilutella kaikille tuntemattomille ja jotkut heiluttivat takaisin. Kun pääsimme perille, majoituimme todennäköisesti majoituskoulun kuumimpaan luokkaan. Olo oli kuin saunassa.

Illalla menimme Pusupuistoon avajaisiin. Siellä oli kivaa toimintaa mm. Kalena-Katti ja Kalena-tanssin harjoittelua. Avajaisten jälkeen kävelimme vielä uimarannalle uimaan. Se oli kiva ranta, jossa oli iso liukumäki, mutta joka ei ollut harmi kyllä käytössä. Uinnin jälkeen söimme iltapalaa ja nukahdimme jo yhdeltätoista.

Perjantaina oli shoppailua, tanssiharkkoja ja pajoja. Sirkuspajassa opettelimme tekemään mm. ihmispyramideja ja batiikkipajassa maalasimme kankaalle hammastahnalaa. Oli myös maskeerauspaja, jossa sai tehdä kasvomaalauksia. Illalla oli konsertti Lappeenranta -salissa, jossa

oli hienoja tanssiesityksiä Suomesta ja muistakin maista. Päivän päätteeksi oli pakko päästä taas uimaan, koska oli ollut niin kuuma päivä.

Lauantaiaamuna oli aikainen herätys, koska tanssiharkat alkoivat jo yhdeksältä. Harkkojen ja ruokailun jälkeen suuntasimme Kiruna-puistoon, josta lähdimme kulkueena kohti Hiekkalinnaa. Ihmiset olivat kokoontuneet kadun varsille katselemaan, kun kuljimme laulaen läpi kaupungin. Hiekkalinnasta oli tosi hieno paikka: siellä oli tehty hiekasta kaikkia hienoja patsaita Kalevalaan liittyen. Emme menneet koululle syömään, vaan söimme satamatorilla. Syömisensä jälkeen lähdimme seikkailuhuvipuisto Flow Parkiin. Se oli IHAN PARAS PAIKKA MEILLE! Siellä oli kaikkia köysiratoja ym. tosi korkealla, jopa veden päällä. Ensin saimme kypärät, turvaljaat ym. varustukset ja opetusta ja sen jälkeen saimme mennä radalle. Se oli hauskaa! Illalla Häynö opetti meille ripaskaa koulun käytävällä ja valvoja tuli huutamaan, että me ollaan koko koulun äänekkäin luokka.

Sunnuntaiaamuna vähän jännitti: edessä oli viimeiset harkat ja kahteen kertaan esitettävä pääjuhla ”Kadonneen tiedon metsästys”. Juhlat olivat tosi hienot ja esitykset menivät hyvin. Oli tosi mahtavaa esittää suurelle yleisölle. Juhlan jälkeen lähdimme aika pian kotimatalle, koska olimme pakanneet tavarat jo ennemmin. Kotimatka sujui hyvin, lauleskelimme ja höpötelimme. Kokonaisuudessaan reissu oli MAHTAVA, niin kuin kaikki tanhureisut yleensä ovat.

Kihniön ja Parkanon tanssijat Kiruna-puistossa odottelemassa kulkueen lähtöä.

Joulusukka ja sateenvarjo

Joulunviettoa brittiläisittäin

Laura Jokisalo

Jos jouluvalojen ikkunoihin ja pihapuihin ripustaminen marraskuun alussa rasittaa mieltäsi, voit silti huokaista helpotuksesta. Et sentään ole Lontoossa, jossa muutamat isot tavaratalot aloittavat juhlasongin heinäkuussa. Jouluosastoilla piipahtaminen kesän kuumimpaan aikaan on lähes yhtä karmea kokemus kuin Lappiin suuntautuneen kesälomareissun SantaPark-käväisy.

Muutenkin tuolla Iso-Britannian pääkaupungissa vierailu saattaa vierottaa vannoutuneimman jouluihmisen joululaulujen ihanuudesta. Jos haluaa kokea totaalisen jouluähkyn edes kerran elämässään, suosittelen seuraavallaisia toimenpiteitä: Lontoon-matka kannattaa ajoittaa mahdollisimman lähelle itse juhlapäiviä. Paras aika on kaksi viimeistä viikonloppua ennen joulupäivää.

Aja maanalaisella kaupungin keskustaan, mieluiten pääostokatu Oxford Streetille. Nouse maanpinnalle ja tote, että kolmenkymmenen aikuisen ihmisen on sitten-

kin mahdollista kävellä rinnakkain yhdellä kadulla. Katso jokaiseen ilmansuuntaan nähdäksesi vain valtavia ostoskasseja kantavia käsipareja. Huomaa liikkuvasi eteenpäin jalkojesi koskematta maahan. Ymmärrä ero brittien, muiden pohjoiseurooppalaisten sekä eteläeurooppalaisten välillä. Skandinaaveilla on parissa pakkasasteessa päällä kevyt talvitakki, kun taas italiaa, espanjaa ja portugalia puhuvat näyttävät Michelin-miehiltä. Britit ovat pukeutuneet t-paitaan.

Tajua tullee etsimäsi kaupan ovelle. Odota pari minuuttia, että pystyt melko sujuvasti vaihtamaan kadun sisäkaistalle törmäämättä liian moneen kävelijään. Tavaratalon sisällä odottaa Tuurin kyläkaupan joulumaailma potenssiin kaksitoista. Jonota lahjahyllyille, jonota myyntitiskille ja jonota mielessäsi jonnekin, missä ei soi *Petteri Punakuono* panhuiluversiona.

Matele ihmisjoukon mukana Trafalgar Squarelle pällistämään perinteistä joulukuusta, jonka norjalaiset ovat lahjoittaneet aina vuodesta 1947 lähtien. Käännä katseesi amiraali Nelsonin muistomerkkin suuntaisesti eli pois päin kuisenkynttilöistä. Mieti Horation olevan onnekas, sillä hän on ripustanut joulusukkansa autuaammille takanreunuksille vuodesta 1805 lähtien.

Seppeleköynnöksiä ja jälkiruokia

Lontoolaisten sanotaan välttelevän Oxford Streetin aluetta koko joulusongin ajan. Ei ihme, sillä siellä poukkoillessa voi kokea joulun kaikkein huonoimmat puolet. Toisaalta suomalaisin silmin katsottuna saarivaltion jouluperinteistä monet ovat joko tutunlaisia tai sitten kiehtovan omaleimaisia. Tavallaan brittiläinen joulu ei eroa niin kovasti pohjoismaisesta. *Lumiukko* tulee televisiosta, työpaikat järjestävät pikkujouluja ja joulukortteja raapustetaan - perinteen juuret ovatkin nimenomaan Britanniassa.

Sitten on taas perinteitä ja tapoja, joita ei Suomessa joko tunneta tai vaalita samalla mittakaavalla. Yksi mukavimmista traditioista ovat joulutorit, jotka lienevät saaneet

vaikutteita Keski-Euroopasta. Monilla maantieteellisillä alueilla on Lontoossa omat joulutorinsa. Esimerkiksi vuonna 2012 Pohjoismaat pitivät omaa joulukatua ja kadun varrella olleissa Norjan ja Suomen merimieskirkoissa oli vielä omat myyjäisensä. Ensimmäisenä toriviikonloppuna jono suomalaiselle kirkolle oli parisataa metriä pitkä, vaikka pelkästään myyjäisissä vierailusta sai pulittaa muutaman punnan. Myynnissä oli niin pakastelanttu-laatikkoa, muumimukeja kuin poronahkojakin.

Tiedä sitten, kuinka moni britti koristi viime jouluna talonsa Joulupukin apurilla. Suomalaisille tuttujen jouluvalojen ja kuusenkoristeiden lisäksi sikäläiset ripustavat kattoon mistelin ja takanreunukselle joulusukat, joista löytyy sitten jotain täytettä jouluaamuna. Usein takka ja ikkunalaudat saavat peitteekseen vielä *garlandin* eli seppeleköynnöksen.

Brittien joulupöydän kunkku oli vielä 1800-luvun alussa kinkku, kunnes kalkkuna syrjäytti sen. Nykyään jouluna saatetaan hyvin syödä vaikkapa currya – intialainen ruoka kun on siirtomaa-ajoista johtuen ollut tavallista ruokaa vuosikymmenien ajan.

Suomalaisissa joulupöydissä jälkiruoka taitaa olla se improvisoiduin ja muuttuvin palanen, mutta Britanniassa makeat syömiset, kakut ja leivonnaiset ovat juurikin sen perinteisin osa juhlakautta. *Christmas Pudding* on kuiva-tuista hedelmistä valmistettu tummanpuhuva jälkiruoka, joka pitää tehdä viimeistään vuorokautta ennen joulua. Tarjoiltaessa se usein vielä valellaan esimerkiksi rommilla tai brandyllä ja liekitetään pöytäseurueen ihastellessa ja väistellässä kipinöitä.

Brittiläinen joulukakku on hedelmäkakku, joka on usein päällystetty sekä marsipaanilla että tosusokerikuorrutella. Juhlan läheisyyden huomaa ruokakaupoissa hyllyillä notkuvista valmisjoulukakuista, joita voisi nauttia säilyvyytensä vuoksi tulevinakin jouluina. Myös perinteiset *mince piet* moni ostaa nykyään valmiina. Suora suomenkielinen käännös tuosta leivonnaisesta on jauhepiiras. *Mince pie* on kuitenkin makea ja hedelmää sisältävä pikkupiiras, joka muistuttaa hieman joulutorttua. Tosin usein joukosta löytyy lihaakin. Voi olla, että maku vaatii hieman totuttelua.

Erottamaton osa brittiläistä joulupöytää ovat *Christmas crackerit*, jotka ovat koristeltuja paukkukarkkiputkiloita. Jokaiselle syöjälle on omansa ja putkilo pitää vetää rikki vierustoverin kanssa. Esineen rikkoutuessa siitä kuulu pieni pamaus, joka saadaan aikaiseksi nallipysyissäkin käytettävällä salamavalojauheella. Tästä syystä tämä pe-

rinne-esine lasketaan räjähteeksi, eikä sitä saa viedä lentokoneeseen.

Se vetäjä, jolle jää pidempi pätkä putkilosta, saa toivoa. Jouluputkilon sisältä löytyy yleensä karkkia, paperihatut, jota pidetään päässä ainakin aterian ajan, sekä puujalkavitsi. Vitsin on kuulema tarkoitus olla niin typerä, että jokainen ruokailija tajuaa sen ja voi naureskella sen hölmöydelle.

Hallitsijan puhe tuo joulun

Jos Suomessa keräännytään jouluaattona puoliltapäivin katsomaan, kuinka Brinkkalan talon parvekkeelta julistetaan joulurauha, britit kerääntyvät tv-vastaanotinten ääreen viimeistään joulupäivänä kello kolme iltapäivällä. Tuolloin hallitsija, joka tätä kirjoittaessa on vielä Elisabet II, pitää perinteisen joulupuheen. Tämä tapa aloitettiin vuonna 1932.

Voi tosin olla, että televisiota on katsottu ennen kuninkaallisia terveisiäkin. Monet brittiläiset tv-sarjat esittävät jouluna erikoisjaksoja, vaikka sarjan tekeminen olisi päättynyt jo vuosia sitten. Erilaiset visailut, joissa tärkeintä on vitsikäs keskustelu ja asioiden ruotiminen, ovat hyvin suosittuja saarivaltiossa. Niiden jouluaiheiset jaksonot alkavat pyöriä muutamaa päivää ennen varsinaista juhlaa.

Jouluaattona voi televisiosta tai radiosta seurata *King's Carol Service* -joululaululähetystä suorana King's College Chapelista, Cambridgestä. Ensimmäisen kerran tahtuma kuultiin radioaalloilta vuonna 1928.

Varsin erityinen perheiden jouluperinne on joulupantomii. Nämä esitykset ovat sekoitus laulua, tanssia, fyyristä komediaa, ajankohtaista huumoria ja viitteitä johonkin hyvin tunnettuun satuun. Erikoisin piirre on roolitus. Esimerkiksi joulupantomiihin nuorta miespääosaa esittää yleensä nuori nainen, kun taas vanhan naisen osaa toimittaa miesnäyttelijä. Usein näyttämöllä nähdään myös kahden näyttelijän esittämä hevonen tai lehmä.

Brittiläiseen joulukuvastoon kuuluu valkea joulu. Tämä johtunee siitä, että klassikkokirjailija *Charles Dickens* kirjoitti monia jouluun liittyviä tarinoita. Dickens sattui elämään varhaislapsuutensa aikana, jolloin Britanniaan osui kymmenisen lumista joulua peräkkäin. Näin ollen kirjailija liitti lumen joulun synonyymiksi, vaikka jo tuolloin 1800-luvulla valkea joulu ei ainakaan Etelä-Englannissa ollut mikään selviö. Nykyäänkin sateenvarjo on varsin hyvä valinta jouluiselle iltakävelyille.

Saanko luvan, sanoi Takalan Paavo, ja vei ministerin Metsäkukkien keskelle.

Leena Perälä

Kaikilla aikakausilla joukossamme vaikuttaa erikoisia, omia elintapojaan noudattavia henkilöitä, joista haastatelluja ei ole tehty. Useita vuosia sitten erikoisen paljon heitä kuulemani mukaan täällä Parkanossa on elellyt useita. Mielenkiintoisia "median ulkopuolella" puuhastelevia henkilöitä olivat mm. Mulli-Santra, Koppa-Juulia, Luuta-Oloka, Jäykkä-Mäkynen, Heinä-Santeri... vain muutamia mainitakseni.

Hevosensa kanssa eläneestä persoonallisesta Öykärin Jaakosta luimmekin jo Parkanon Joulussa 2008.

Tutustumme tällä kertaa Paavo Takalaan.

Avioeron jälkeen hän eleli yksikseen, myöhemmin työvuosinaan Korpelan Seurahuoneen ja kaupan uskollisena "Jokapaikan Jantusena".

Paavolle, kuten useille muillekin tapojensa mukaan ahertaville ei työvuosinaan ulkoasu ollut kovinkaan tärkeä. Ainoastaan lähtiessään vähän irroittelemaan piti simpsetit olla kaulassa ja mies muutenkin pestyn näköinen!

Navetassa

Paavo hallitsi monenlaisia arjen ammatteja. Ollessaan Hahkamäessä metsänhoitaja Rosenbröijerillä työmiehenä tarvittiin navetassa apua; lehmän poikiminen ei tuntunut sujuvan normaalisti. Eläinlääkäriä ei tarvittu, Paavo apuun! Tottuneesti hän työnsi kätensä lehmän peräpuoleen, mistä vasikan piti tulla maailmaan, tilanteen todetakseen. Miten lie käsi lipsahti väärään rööriin, Paavo kiskaisi käden nopeasti pois, se oli täynnä "ihettä". Paavo totesi verkkaiseen tapaansa: Täyskäsi!

Poikiminen sujuikin kohta normaalisti.

Paavo Takala juhli 90-vuotissyntymäpäiväänsä Rauhalassa elokuussa 2002. Sankarin kanssa tanssimassa Marja Tuulimo. Kuva Maarit Lehto.

Puolustusministeri Anneli Taina ja Paavo Takala valssamassa maaliskuussa 1999. Kuva Lea Luodetlahti.

Ministeri valssille

Eläkevuosiaan Paavo vietti Rauhalan palvelukeskuksessa.

Eräänä vuonna Vanhusten viikolla Rauhalassa oli juhlat, joita kunnioitti läsnäolollaan paikallisten alan johtohenkilöiden mukana puolustusministeri Anneli Taina.

Juhlien lopuksi Rauhalassa tapaa aina olla tanssit, niin nytkin. Valssin sävelten kajahtaessa Paavo nousi reippaasti paikaltaan, pökkasi ja vei ministerin "Metsäkukkien" keskelle valssin pyörteisiin. Vähän hämmentynyt yleisö pystyi vain ihastelemaan!

Kesäteatterissa

Paavolla oli paljon ystäviä, jotka pitivät häneen yhteyttä kutsuen hänet Rauhalasta kotiinsa jopa joulun viettoon. Kerran ystäväperhe halusi ilahduttaa Paavoja viemällä hänet Pyynikin kesäteatteriin katsomaan Shakespearen Kesäyön unelmaa.

Paavo seurasi esitystä huomattavan voimakkaasti eläytyen. Kun näyttelijä roolissaan rakastuneena kiipesi tekolammen ylittävän sillan kaiteelle, pomppasi Paavo paikaltaan pystyyn ja huusi: älä mee sinne, sää putoot!

Yleisö remahti nauruun. Näytelmän edetessä kävi kuitenkin niin, että näyttelijä todella putosi sillan kaiteelta veteen. Paavo pomppasi taas ylös ja huusi voitonriemuineen: mähän sanoin! Yleisö nautti huomattavasti – esityksestä!

Nautinnollisia hetkiä kertojien parissa! Kotiseutu elää!

Kesäillan valoa

Aila Järvirova

On upea kesäinen ilta, yksi niistä, joita hartaasti on odottanut talven pitkinä ja pimeinä päivinä. Jotta mikään ei menisi hukkaan, olen pyytänyt naapurin rouvaa seuraksi viettämään yötöntä yötä. Valoisin kesäyö on vain muutamman illan päässä, joten nyt on varsin otollinen aika valvoa ja nauttia kesän valosta.

Yhdentoista aikaan illalla siirrymme ulkogrillin ääreen. Sytyttemme muurikan alle tulta ja ihastelemme sen loimotusta sikäli kuin silmille pyrkivältä savulta pystymme. Korissa on kannettu pihapöytään monenmoista herkullista ja hyvää: salaattia, juustoa, leipää, grillattavaa – jopa viiniä laseineen. Juhla saa alkaa.

Pöydällä on kaunis kimppu suopursuja. Ne oli pakko siirtää sisältä ulkotiloihin ällöttävän hajunsa takia. Tässä ulkona sitä ei juuri huomaakaan, ei ainakaan jos sattuu istumaan tuulen yläpuolella. Nimittäin todellakin tuulee! Maljakko kaatuu tuulen voimasta ja levittää vetensä suopursuineen päivineen suoraan salaattikulhoon.

Tulen ääressä eivät hyttysetkään häiritse, mutta jos haluaa välttää savua, on siirryttävä etäämmäksi. Ja siellä taas nuo metsän pedot hyökkäävät kimppuun kuin eivät olisi ikinä verta maistaneetkaan. No mitäs, saunapuhtaalle iholle on mukava suihkutella hytitysmyrkkyä.

Kynttilät lepattavat kauniisti astioissaan – aina siihen saakka kunnes tuulenpuuska puhalttaa ne sammuksiin.

Tulitikkujen raapimisesta tulee mukava ajanviete muun tuuskaamisen lisäksi.

On meillä tarkoitus keittää kahviakin. Kaunis, punakylkinen pannu lepää muurikalla, ja odottelemme veden kiehumista. Odottelemme ja odottelemme. Tuli muurikan alla palaa epätasaisesti, ja sysimme pannua edestakaisin parasta lieskaa kohti. Ja sattuu tietenkin niin, että vettä roiskahtaa siinä liikuttelemisen tiimellyksessä nokasta ulos. No, eipä hätä mitään; uutta vettä tilalle ja sitten vain odottelemaan.

Yö hämärtyy. Enää kolme tuntia auringon uuteen nousuun. Itse asiassa yö tuntuu hämärtyvän vähän liiankin paljon. Kiinnitettyämme asiaan huomiota ryhdymme etsimään syytä. Ja kas, taivaan ovatkin peittäneet raskaat, synkän näköiset pilvet. Tuuli yltyy, lämpötila laskee. Mutta emmehän me pienistä pelästy. Nyt vietetään yötöntä yötä! Sisätiloista haetut shaalit kiedotaan entistä tiiviimmin ympärille, sillä väsymyskin alkaa painaa ja paleleminen lisääntyy.

Jotenkin kummasti puheen tuottaminenkin alkaa olla työlästä. Lipitämme laihaa – lopultakin valmista – kahvia silmäluomet puolitangossa. Unettaa niin vietävästi. Kytäämme vaivihkaa toisiamme, että kumpi sen sanoo ensin ääneen. Molemmilla on takuulla sama ajatus: ”Eihän tässä ole mitään järkeä! Eikö mennä maate?” – Mutta kumpikaan ei halua luovuttaa ensimmäisenä.

Sitten alkaa kuulua outo kohina. Kumpikin nostaa päätään vällynsä sisältä ja kuulostelee. Äkkiä molemmat kiljaisevat yhtä aikaa: ”Sataa!” Ja silloin alkaa tapahtua. Kaksi kesäillan valon tainnuttamaa ihmisen lasta saa vipinää kinttuihinsa. Tavarat kasaan nopeammin kuin ajatus ja sisälle juuri ennen kuin ensimmäinen salama valaisee taivaan idästä länteen ja kaatosade ryöpsähtää täydellä voimallaan.

Sellainen oli meidän yötön yömmä. Ihan varmasti olisimme valvoneet aina auringonnousuun asti upeasta kesäyöstä nauttien, lintujen laulusta iloiten ja kesän mahla suonissamme riemullisesti virraten... Mutta eihän se meidän vikamme ollut, että luonto päätti asian toisin. Vaikka mikäs sen suomalaisempaa kuin rankkasade kesken kauneimman kesäillan vieton!

Pieni jouluun liittyvä tarina

Sirpa Korttesluoma

Olipa kerran kaksi rouvashenkilöä, jotka antoisan pilates-tunnin jälkeen huomasivat kumpikin vatsansa kurnivan. Suorastaan huutavan jotakin hyvää.

No, rouvat olivat käyneet ennen tunnin alkua kaupassa ja vanhempi rouva oli ostanut valmiin piparkakkutaikina paketin. Eivätkä he edes kunnolla päässeet lähtemään kotimatalle KunnonPestin takapihalta, kun vanhempi rouva jo kaivoi kassistaan taikina paketin ja sanoi: "Tätä nyt maistetaan".

Ei mennyt maistelu ihan putkeen. Puolikiloa piparitaikinaa riitti vaivoin Parkanon rautatieasemalle saakka.

Siinä viimeistään sinetöitiin Myllyn parhaalla piparitaikina kahden naisen ystävyys, vaikka ikäeroa on tasan kaksikymmentä vuotta ja toinen on toisen pomo.

Helppo lanttulaatikko

Kuoritut paloittelut lantut laitetaan kiehumaan kattilaan, keitetään pehmeiksi. Otetaan keitinliemi talteen nesteeksi. Survotaan soseeksi. Lisätään kahvikupillinen sokeria, pippuria ja kanelia näppituntumalla ja 1tl suolaa. Laitetaan laatikkoon ja tasoitetaan ja koristellaan pinta lusikalla painellen. Paistetaan tai pakastetaan. Tarjottaessa viimeistellään voinokareella.

Sirpan jouluinen taatelikakku

3 dl vettä
2 dl sokeria
1 paketti taatelia
200 g voita
2 munaa
3½dl vehnä jauhoja
1tl soodaa
1tl leivinjauhetta
1tl vaniljasokeria

1. Vesi, sokeri ja taateli keitetään soseeksi. Voi lisätään.
2. Munat vatkataan yksitellen joukkoon.
3. Lopuksi sekoitetaan taikinaan jauhot, joihin on lisätty leivinjauhe, sooda ja vaniljasokeri.
4. Paistetaan 180 asteessa noin 1 tunti.

Parkanon kirkon kellojen sointi taltioitiin

Maarit Lehto

Parkano-seura taltioi Parkanon kirkonkellojen soiton cd:lle. Julkistamistilaisuus on 22. marraskuuta.

Äänitteellä kumajavat lauantai-iltaisin pyhän alkamisen merkiksi soivat ehtookellot, pyhäamuisin kirkonmenoon kutsuvat huomenkellot, jumalanpalveluksen alkamisesta kertovat yhteensoitokellot ja jumalanpalveluksen loppumisesta ilmoittavat kellot. Lisäksi soivat vainajien sanomakellot ja saattokellot, joissa on omat äänensä naisille ja miehille.

Äänitteellä kirkkoherra Liisa Myyryläinen kertoo kirkonkellojen historiasta ja niiden soittamisen merkityksestä. Hän lukee tekstit, jotka Eero Palsa ja Kauko Karhuluoma ovat koonneet. Karhuluoma myös äänitti cd-levyn.

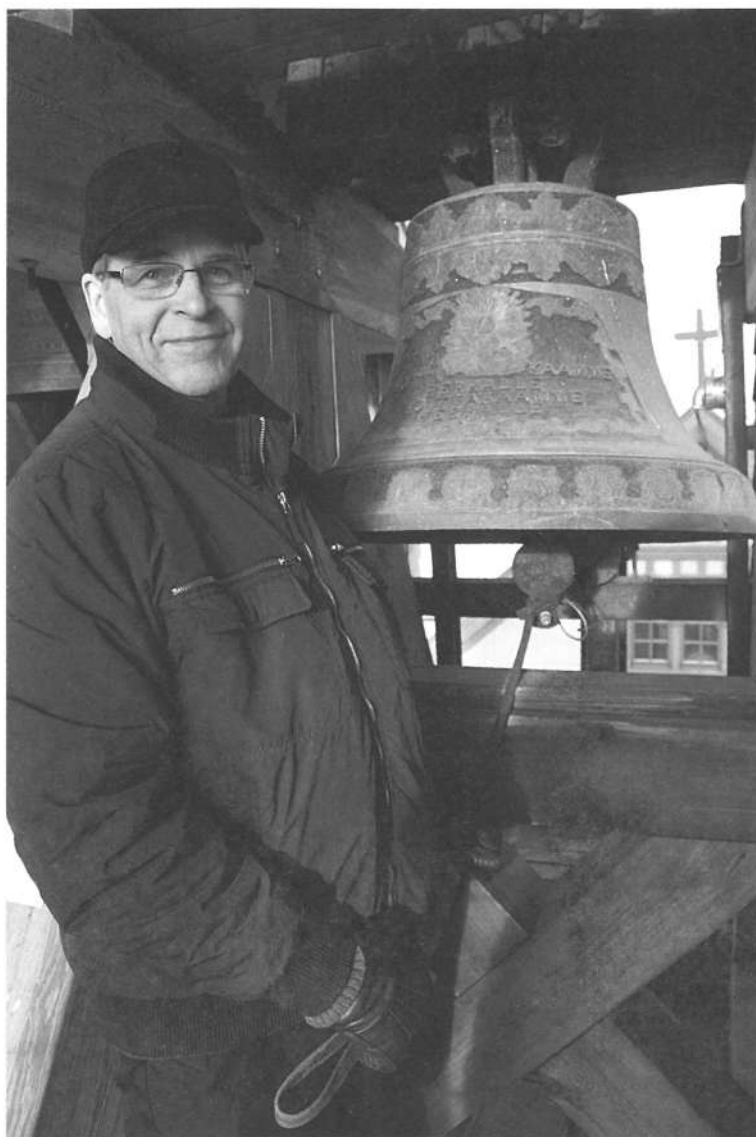
Kirkonkellojen lisäksi levyllä kuullaan parkanolaissyntyistä sopraanoa Noora Karhuluomaa. Hän sekä laulaa että soittaa äänitteellä virsiä ja hengellisiä lauluja. Hänelle virsien äänittäminen oli ensimmäinen kerta.

CD:llä kuullaan muun muassa Vladimir Vavilovin Ave Maria, Toivo Kuulan Oi riemun rikkautta, Tomaso Albinonin Adagio, Konsta Jylhän Pyhäamu Herran temppelissä ja Taneli Kuusiston Sun risti juureen.

Lokakuussa Noora Karhuluoma lauloi muusikko Anna-Mari Yrjänän urkusäestyksellä Parkanon kirkossa. He esittivät Elämän kaari -konsertissa samat laulut, jotka äänitettiin osittaisina kirkonkellojen soiton cd:lle.

Noora Karhuluoma totesi, että hänestä oli hienoa osallistua projektiin, joka tekee Parkanon kirkonkelloja tunnetuksi.

Kihniössä vuosina 2004-07 osa-aikaisena kanttorina toiminut Noora Karhuluoma suorittaa neljättä ammatillista koulutusta. Hän opiskelee oopperalinjalla Göteborgin oopperakorkeakoulussa. Kolmivuotiseen koulutukseen kuuluu laulamisen lisäksi laajat näyttelijäntyön opinnot, tanssi ja kaikenlainen lavatyöskentelyä tukeva liikunta.

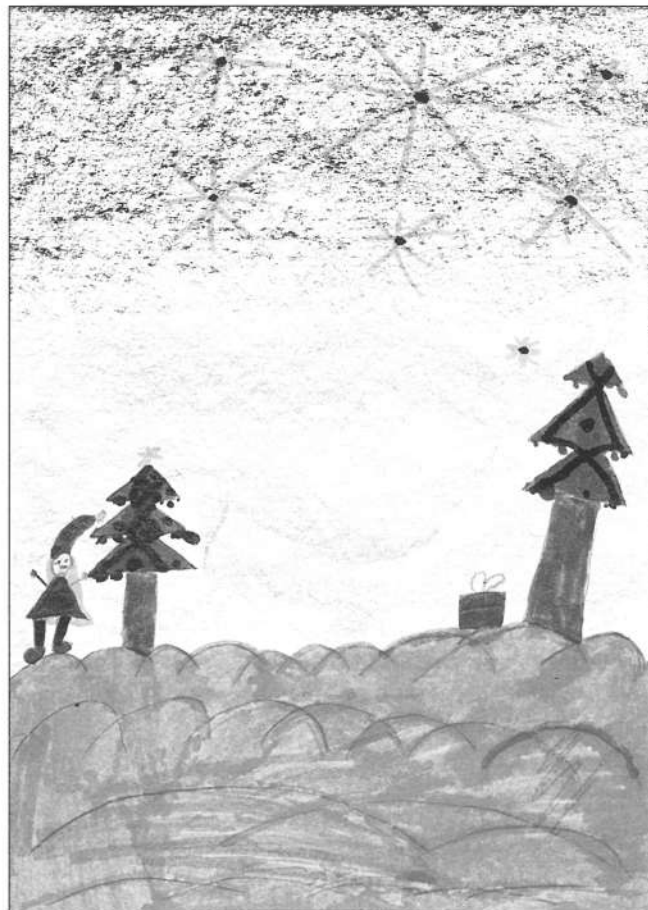
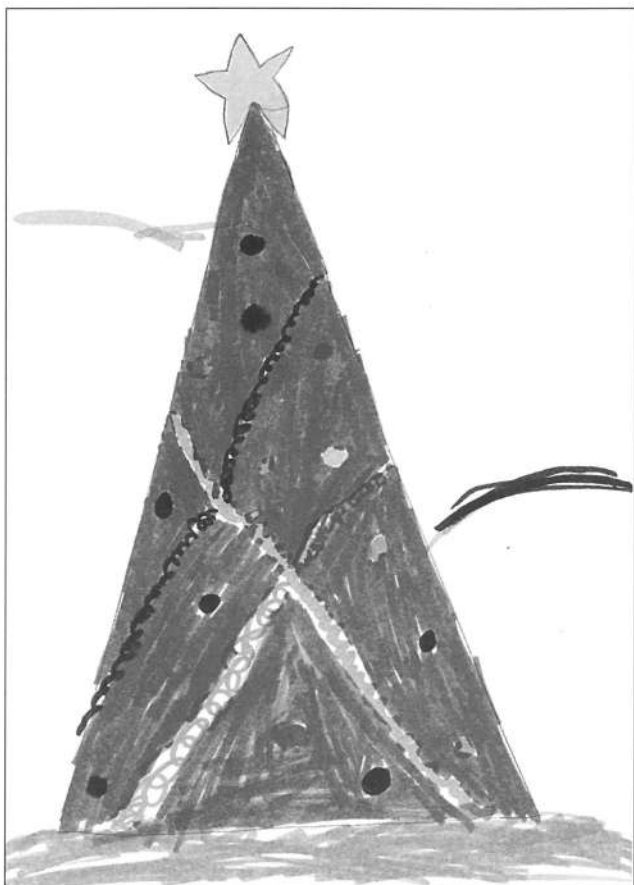
Parkano-seura tallensi cd:lle tapulin ison kellon ja pikku kellon soitannan. Äänityksestä huolehti seuran puheenjohtaja Kauko Karhuluoma. Kuva Maarit Lehto.

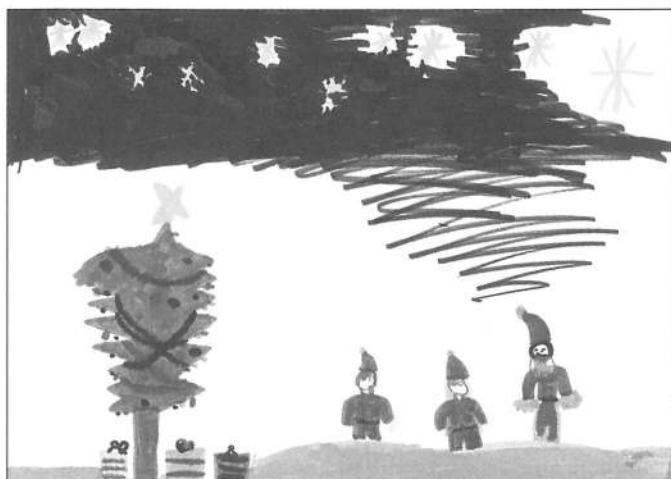
Opiskelujen ohella hän työskentelee Kristianstadissa urkurina, opettaa laulua ja konsertoi sekä Suomessa että Ruotsissa.

Parkano-seuralta on tulossa myös kirja parkanolaisista sanonnoista, sananlaskuista ja sananparsista.

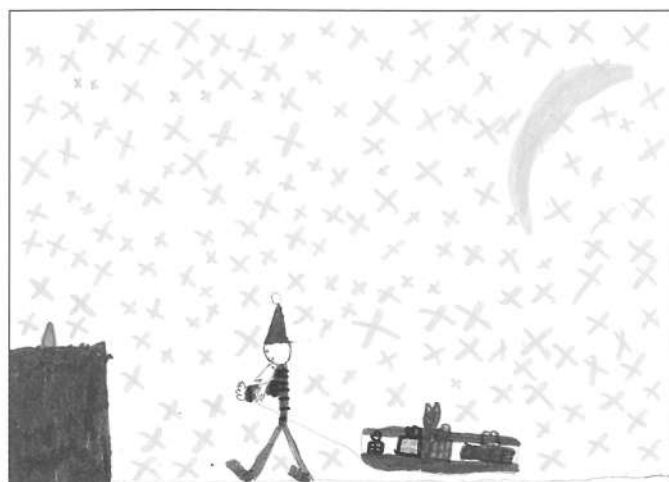

Kihniön yhteisnäiskoulun 2. lk:n piirustuksia

*Eetu**Emilia**Sini**Sanni*

Olivia

Jami

Joonas

Jemina

Jesse

Muistelmia 75-vuotiaan 4H:n taipaleelta

Kauko Huhta

Harkinta Harjaannus Hyvyys Hyvinvointi, noista sanoistahan tuo nimi tulee. Nuoruudessani maatalouskerho oli harvoja maaseudun toimintamuotoja, joihin maaseudun lapset ja nuoret voivat osallistua.

4H oli alkuaan yhdysvaltalainen nuorisojärjestö, joka käynnistyi 1900-luvun alussa vastauksena nuorten työttömyyteen ja pahoinvointiin. Tavoitteena oli kouluttaa nuoria yrittämiseen ja kehittää nuoria työnteon taitoihin maaseudullakin.

Suomeen aate tuli yksityisten henkilöiden mukana ja ensimmäiset maatalouskerhot perustettiin 20-luvulla maatalouskerhoyhdistyksen nimellä.

Vuonna 1969 järjestön nimi vaihdettiin vastaamaan kansainvälistä nimeä 4H-järjestö. Nimi tulee englantilaisesta nimestä. Järjestö on Suomen suurin, siinä on jäseniä noin 79 000. Toiminta on laajentunut myös taajamiin ja kaupunkeihin nuorisotyöksi, jonka sisältö sopii niin kaupunkeihin kuin maaseudulle.

Kihniön Maatalouskerhoyhdistys perustettiin vuonna 1938, samana vuonna kuin allekirjoittanut syntyi. Kokouksessa oli puheenjohtajana J.V. Lahti sihteerinä Maija Lahti.

Ensimmäiseksi kerhoneuvojaksi valittiin Alma Ala-Marttila, joka toimi virassa vähän aikaa, samoin kuin hänen seuraajansa Alli Kantola. Sodan aikana toiminta oli melkein pysähtyksissä, kunnes se taas sotien jälkeen piristyi. 50-luvulla toimi kerhoneuvojana Helle Toimi. Toiminta oli vilkasta; oli viljelypalstoja, kerhoja, leirejä, tehtiin myös matkoja joista kerron myöhemmin.

Jostain syystä toiminta oli ollut pysähtyksissä jonkin aikaa, kunnes 1965 pidettiin uusi perustava kokous. En tiedä syytä, koska kerho oli jo ennemmin toiminut.

Yhdistyksen puheenjohtajana oli ensin Tapio Salonen, kunnes pitkäaikaiseksi puheenjohtajaksi valittiin Lauri Väikkilä. Ensimmäisessä kokouksessa valittiin kerhoneuvojaksi maatalouskerhoteknikko Olavi Itäpää. Itäpään jälkeen toimi neuvoina useita henkilöitä mm. Mauri Heliölä. Pisimpään toimi virassa Markku Pusa. Tämän ajan muistan hyvin, koska omat lapset olivat kerhoissa. Toimintaan kuului silloinkin kerhoja, viljelypalstojakin oli paljon, istutettiin marjapensaita ja kasvatettiin puun- taimia. Muovisäkkejä myös kerättiin jo silloin.

Palaan 50-luvulle ja Helle Toimen aikaan. Silloin tehtiin paljon matkoja. Irene Huhta ja Ritva Markkola olivat mukana Turkuun ja Naantaliin suuntautuvalla matkalla. He

muistelevat matkan tapahtumia. Matka tehtiin ajan tavan mukaan kuorma-auton lavalla, jossa oli lankut penkkeinä ja pressu katonä. Autoilijana Helgreenin Iiska, joka oli oma persoonansa. Välillä pysähdyttiin tauolle metsikön kohdissa!

Turussa katseltiin nähtävyyksiä, tuomiokirkkoa ym. Naantalissa käytiin Kultarannassa ja muilla nähtävyyksipaikoilla. Iiska ajoi erästä katuä pitkin. Taisi siinä jokin merkkikin olla tuumasi Iiska. Kaikki kävi hyvin kunnes tuli meri vastaan. Ei siinä auttanut muu, kuin jarruttaa ja takaperin pois. Sitten alkoikin jo kotimatka ja onnellisesti päästiin kotiin yhtä kokemusta rikkaampina. Matkailu avartaa!

Omalta osaltani kerron pari tapahtumaa, jotka ovat jääneet erityisesti mieleen. Ensimmäisenä kerron Helsingin matkasta, joka tehtiin junalla. Saavuttuamme Helsingin asemalle ja kadulle, seisoskeli ryhmä "lättähattuja" kadulla ja sanoivat hyvin halveksivalla äänellä "maalaisia". Kaupunkiin tutustuimme hyvin laajasti. Kiersimme museot, eduskuntatalon, Korkeasaaren ja muut tärkeimmät paikat. Itselleni sattui pari kummellusta asuntopaikkasamme. Huoneen ovi oli lukossa, otin avaimen ja väänsin niin, että avain katkesi lukkopesään. Seppää siinä tarvittiin, kaupunkipaikassa käynti maksoi maltaita. Lämmöllä muistan tovereitani, jotka kokosivat kolehdin, etten joutunut ihan puille paljaille.

Toinen tapaus sattui kadulla. Kävelimme jalkakäytävällä ja kävelin lyhtypylvästä päin lyöden pääni siihen. Voinkin sanoa, että tämä kolaus ja matka oli korvessa kasvaneen maalaispojan ensi kosketus pääkaupunkiin.

Matkalla oli myös Ritva Markkola, jonka kätköistä löytyi valokuva Kihniön maatalouskerholaisista eduskuntatalolla vuonna -51.

Siihen aikaan pidettiin leirejä, joissa vietettiin oikeaa leirielämää; asuttiin teltoissa ja ruokailtiin ulkona. Olin kesän -56 seurakunnan poikatyön tekijänä ja leiri oli yhteinen 4H:n, kunnan ja seurakunnan. Leiripaikka oli Korhosniemi. Ohjelmassa oli uintia, pelejä, kilpailuja ja iltahartaus lipunlaskuineen. Jokisen Helle keitti soppaa järvirannassa. Astiat pestiin järvessä, maito haettiin Korhoselta.

Yhtenä yönä tuli kova ukonilma kaatosateineen; teltanpohjat lainehtivat vedestä. Sairastumatta siitäkin selvitettiin ja aamulla paistoi aurinko. Leiri päättyi yleisötalaisuuteen, lippu laskettiin ja toivon mukaan kaikki lähtivät tyytyväisinä koteihinsa.

*Kihniön maatalouskerholaiset
eduskuntatalossa 1951.
Kuva Ritva Markkola.*

Aika muuttuu ja me sen mukana. Nykyään Kihniön 4H:lla on toimisto ja kerhoneuvojan nimike on muuttunut toiminnanjohtajaksi, jota virkaa hoitaa nykyään Teija Pentikäinen. Ohessa otteita Kihniön 4H- yhdistyksen toiminnasta vuonna 2013.

Toimintamme tarkoitus on järjestää kerho- ja harrastustoimintaa lapsille ja nuorille. Järjestämme kursseja, retkiä ja leirejä yhteistyössä eri tahojen kanssa ja olemme mukana erilaisissa tapahtumissa.

Yrittäjäkasvatus on 4H-järjestön vahvuus. Kerhoissa teemme 4H-järjestön oman yrittäjäkasvatusmallin mukaisia TOP-tehtäviä. Nuorten varttuessa on heillä mahdollisuus ansaita omaa rahaa lähtemällä mukaan nuorten työpalvelutoimintaan.

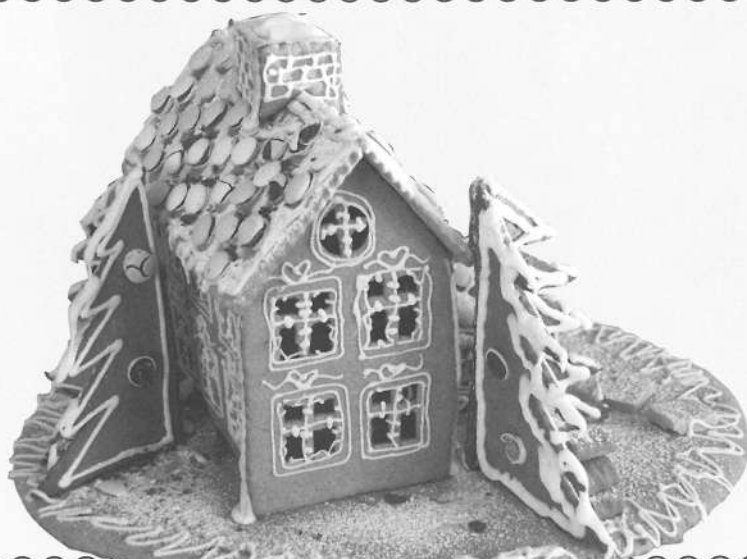
Toimintamme on monipuolista. On 4H-kerhot, jossa tehdään yhdessä kaikkea hauskaa ja hyödyllistä, leivonnasta luontopolkukilpailuihin. Yhdistyksen kautta saa kesätöitä noin 20 nuorta.

Kihniön kunnan piha- ja puistotöihin työllistämme noin 16 nuorta kesän aikana, lisäksi yksityisissä toimeksiantoissa toimii kaksi nuorta. Mansikan ja herneenmyynti työllistää kaksi nuorta.

Yhdistyksen kautta on myös mahdollisuus kouluttautua kerhonohtajaksi tai vaikkapa koiranhoitajaksi. Vuosittain yhdistys palkitsee ansiokkaita ja ahkeria 4H-nuoria stipendein.

4H-kerhojen tavoitteena on tarjota lapsille ja nuorille turvalliset ja luotettavat puitteet viettää vapaa-aikaa ohjatussa ja valvotussa seurassa.

Toiminnallamme tuemme lasten ja nuorten tasapainoista kehitystä ja elämän hallintaa edistämällä heidän oma-toimisuuttaan ja esimerkiksi luonnon ja ympäristön kunnioitusta. Tällä hetkellä on toiminnassa eräkerho, 2 kokki-kerhoa ja monitoimikerho.

Makoisaa joulua

*Piirtämistä, suunnittelua
ja mittaamista.*

*Voita, siirappia, kananmunaa,
jauhoja ja mausteita.*

*Ahkeria apulaisia,
liimaamista ja korjaamista.*

*Hiukan vielä tomusokeria
ja munanvalkuista.*

Pakkasjoulun piparkakkutalo on valmis.

Karjalan piirakat jouluksi

Susanna Markkola

Kotonani karjalanpiiraita leivottiin ympäri vuoden. Tapa oli seurannut siirtokarjalaisten vanhempieni mukana vuosikymmenestä toiseen. Valittaessani piiraiden leipomisesta, äitini totesi, että leivotaan nyt vaan, kun isä niistä niin tykkää. Niinpä päätin, että yksi mahdollisen tulevan aviomieheni kriteereistä on se, että hän EI pidä karjalanpiirakoista. Elämä kuljettaa ja käsitykset muuttuvat. Aviomieheni pitää karjalanpiirakoista niin kuin minäkin. Karjalanpiirakat ovat löytäneet paikkansa erityisesti joulupöydässämme. Leipominen on osa jouluvalmisteluja ja siinä ovat olleet mukana välillä ystäväni ja myös lapseni. Äkiästä uunista tulee ulos itse tehtyjä herkkuja.

Taikina (100 kpl)

6 dl vehnäjauhoja
14 dl ruisjauhoja
8 dl vettä
4 tl suolaa

Suola sekoitetaan veteen ja siihen lisätään vähitellen jauhot. Taikinaa vaivataan, kunnes se on tasaista ja hyvin notkeata.

Täyte (100 kpl)

7,5 l maitoa
6 munaa
1,5 kg (18 dl) riisiä
400 g voita
suolaa maun mukaan

Maito ja riisi keitetään puuroksi ja jäähdytetään vähän ennen munien lisäämistä.

Taikina kaulitaan suhteellisen ohueksi ja otetaan pyöreällä muotilla (esim. lasilla) taikinasta piirakan pohjia. Pohjat kaulitaan soikeiksi.

Levitä taikinaa pohjalle ja rypytä molemmat piirakan reunat (paina reunat puuron sisään, niin ne eivät pala kuumassa uunissa).

Paista piirakkapellillistä äkiässä eli kuumassa 300 asteen uunissa noin 15 minuuttia. Voitele piirakat heti paistamisen jälkeen voi-maitoseoksessa.

*Susanna Markkola opetti karjalanpiirakoiden tekemistä tyttärelleen Roosalle ja Maarit Malmbergille joulun alla 2009.
Kuva: Maarit Lehto.*

Ritvan Mallasleipä

7 dl olutta/vettä/tuoremehua
 3 dl kalja- tai mämmimaltaita
 2 dl ruisjauhoja
 0,5 dl lämmintä vettä
 50 g hiivaa
 1 dl siirappia
 11-12 dl vehnä jauhoja
 Voiteluun 0,5 dl vettä ja 0,5 dl siirappia.

Kiehauta olut tai muu neste ja sekoita joukkoon maltaat ja ruisjauhot. Anna taikinan imeltyä noin 3 tuntia. Lisää loput jauhot ja lämpimään veteen liuotettu hiiva. Nostata. Paista 180 asteessa 30 minuuttia.

Vironperän kakku

Ohje Lea Mäkipäältä 9.12.1997

3 dl maitoa
 3 dl sokeria
 4 dl vehnä jauhoja
 2 tl soodaa
 2 tl kanelia
 1 tl neilikkaa
 1 kupillinen voisulaa
 1 dl omenasosetta

Sekoita kuivat aineet keskenään ja lisää maitoa. Sekoita joukkoon voisula ja omenasose.

Paista 180 asteessa 40-45 minuuttia.

Parkano

Tämä valokuva Parkanon kirkonkylästä lähti onnittelukorttina vuonna 1928.
 Kuvan antoi julkaistavaksi parkanolainen Eila Kangasniemi.

Monseieur apina

Jouluna

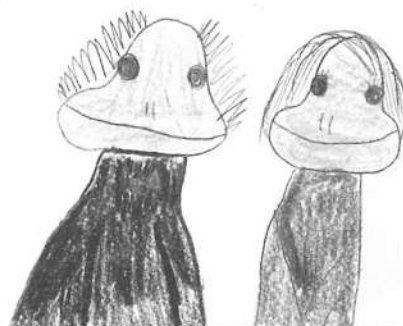
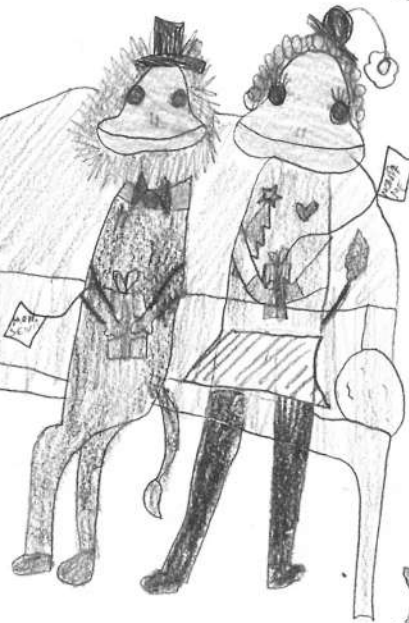
MONSEIUR APINA SEKÄ
TÄTI MONDAME OLIVAT
MENOSSA JOULUKUTSUILLE

MONSEIUR APINA JA TÄTI MONDAME
OVAT SUKULAISTENSA KANSSA RUO-
KA PÖYDÄSSÄ. KALKKUNA JA RUOKAI-
LUVÄINEET OVAT JO PÖYDÄSSÄ.

JA KUN PITI MENNÄ KORIS-
TELEMAAN KUUSI SEKÄ AVAAMAAN
LAHJAT, NIIN PIKKU LOLA SAI PISTÄÄ
KUUSEEN TÄTI MONDAMEN JOULUPALLON
JONKA TÄTI SAI PIENENÄ UKILTA

JOULU ON TÄRKEÄ, SITÄ ON IHANA
VIETTÄÄ VARSINKIN LÄHIMMÄISTENSA
KANSSA. HYVÄÄ JOULUA
KAIKILLE!

HYVÄÄ
JOULUA!
T. MONSEIUR, MON-
DAME, UKKI, MUMMI
PIKKU LOLA.

Ei tietä ilman savua Kankaanpäästä Parkanoon

Leena Perälä

"Tyvenenä iltapäivänä tehtiin suuri nuotio palamaan Parkanon vanhan pappilan läheisyyteen ja Kankaanpäästä suunnattiin tielinja tätä kohti. Pienestä epätarkkuudesta johtuen ei tie tosin ole sattunut juuri pappilan kohdalle..." Parkano-Kihniö-kirja 1951.

Voidaankin ajatella, että pieni pohjoistuulen henkäys suuntasi savun Kissakivelle, noin pari kilometriä pappelasta etelään. Kankaanpäässä tää ei havaittu.

Parkanon alueella ei kunnollisia maanteitä ollut lainkaan vielä 1830-luvulla. Vain kylien ja kestkieveareiden välille oli syntynyt kulkuteitä. Kirkko-, kääjä- ja myllytiet olivat huonokuntoisia.

Pitäjän talonpojat olivat sisukkaasti anoneet maaherralta tieyhteyttä Kankaanpäästä Parkanoon. Vihdoin vuonna 1832 maaherra suostui talonpoikein anomukseen ja tiettyt hopearuplien avulla voitiin aloittaa Kankaanpäästä Parkanon kautta Kuruun ja Näsijärven rantaan.

Kristiinankaupunkiin tie oli jo olemassa, mutta Poriin pääsy oli kaupanteolle tärkeä.

Armollinen esivalta viisaudessaan tyrehtyttikin kesken kaiken ruplavirran tietyölle, ja tie jouduttiin tekemään Parkanoon pitäjäläisten omin varoin.

Näin se tulikin valmiiksi ennätysajassa. "Sehän on eräs suurimmista tielinjoista, joita kartalla näkee", sanottiin.

Alkuperäisten suunnitelmien mukaisesti Kissakivelle savumittauksen perusteella tullut tie jatkettiin myöhemmin Parkanon keskustassa viistosti koilliseen Viinikka-ahteen sillalle ja edelleen Kuruun Näsijärven rantaan.

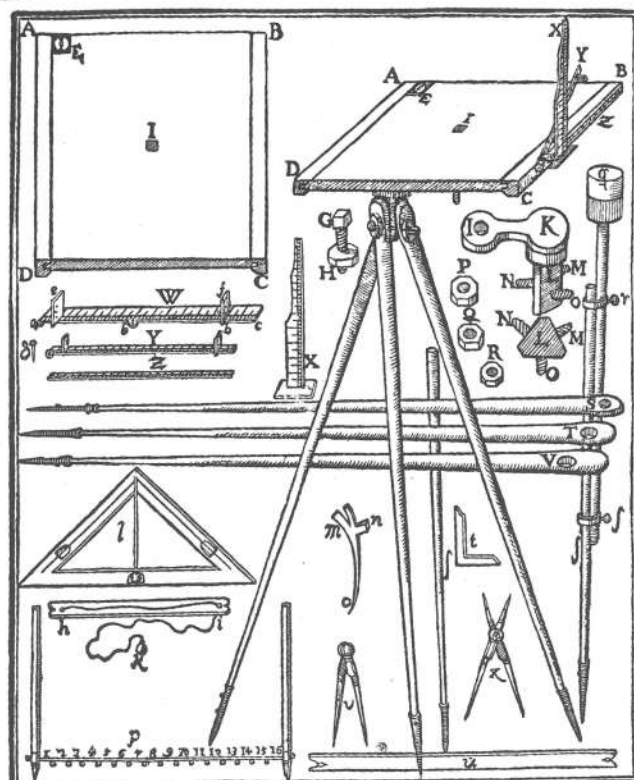
Lähde: Gripenberg GA:
Finska Kadetkåret 1912.

Nälkävuosien aikana tietä kunnostettiin ja saatiinkin huomattavan helppokulkuisempi tie Poriin, kuin mitä tie Kuruun maaston korkeuserojen vuoksi oli. Hevoset saivat mennä nöksytellä suitset löysin kauppamatkoillaan, kun kulku laivarantaan vaati voimia kuormia vetäviltä hevosilta ja kärsivällisyyttä hevosmiehiltä.

Mittaus savun avulla

Näinä aikoina on vaikea kuvitella, miten tien linjaus suoritettiin savumerkkien avulla. Savumittaus oli käytetty mittauksena parin sadan vuoden ajan ennen nykyistä tekniikkaa. Periaate kuitenkin on säilynyt samana.

Tämä valtatie 23:n osa peruskorjattiin 1965-66. Näin uusittu tieosuus ohitti myöhemmin historialliseksi muodostuneen Kissakiven "risteysaseman".

Elokuvaa on siinä monenlaista

Laura Jokisalo

Joulunpyhinä televisiosta tulvii jos jonkinmoista elokuvaa. Etenkin koko perheen elokuvia, kuten Disneyn piirrettyjä ja *Vaahteramäen Eemiliä*, esitetään tiuhaan. Viime vuonna Yle esitti sarjan *Niskavuori*-filmatisointeja. Tällaiset laajasti pidetyt klassikot muodostavatkin juhlaikauden tarjonnan toisen päätyypin.

Laaja kattaus voi aiheuttaa oman ongelmansa. Mitähän elokuva sitä rojahtaisi sohvalle katsomaan? Alla listaus jouluna yleensä esitetyistä tai juhlaan liittyvistä filmeistä jaoteltuna katsojan omien mieltymysten tai tunnelmien mukaan.

Jos kaipaat vahvistusta elämänpolullesi

Joulunajan ikiklassikko, Frank Capran ohjaama *Ihmeellinen on elämä* (1946) tulee televisiosta lähes yhtä varmasti kuin ähky joulupöydästä. Elokuva kertoo James Stewardin esittämästä George Baileystä, joka elämänsä pettynään ajautuu itsemurhan partaalle, ja Henry Traversin näyttämästä Clarence Odbody -enkelistä, jonka tehtävänä on pelastaa George ansaitakseen itselleen siivet.

Jos haaveilet muutaman ansan virittämistä

Yksin kotona (1990) -komediaelokuvassa Macaulay Culkinin esittämä kahdeksanvuotias Kevin jätetään vahingossa kotiin muun perheen matkatessa Pariisiin joulunviettoon. Jouluaattoiltaan kaksi konnaa yrittää murtautua Kevinin kotitaloon.

Jos haluat yhden kappaleen soivan päässä läpi juhlapyhien

Vuonna 1982 sai ensi-iltansa brittiläinen animaatioelokuva *Lumiukko*. Suomessa se näytettiin ensikertaa seuraavana vuonna, ja vuodesta 1992 lähtien se on tullut televisiosta joka jouluaatto. Esitetään nykyään juuri ennen Turun joulurauhan julistusta, mikä varmistaa sen, että päässä soi *Walking in the Air* -laulu *Porilaisten marssin* sijaan.

Jos kirjahylly on täynnä Mauri Kunnasta

Kirjailijan teokseen perustuva elokuva *Joulupukki ja noitarumpu* (1996) lähtee liikkeelle erikoisesta joululahjatoivekirjeestä, josta ei ota pikkukaan selvää.

Jos haluat yksin pelastaa päivän

Die Hard – vain kuolleen ruumiini yli (1988) -toimintapöytätyössä Bruce Williksen päähenkilö viettää vau-

dikkaan jouluaaton taistellessa yksin 12 ammattirikollista vastaan.

Jos kaipaat nuuttipukkia

Jalmari Helanderin *Rare Exports* (2010) -elokuvassa Korvatunturilla tehdyissä kaivauksissa herätetään hieman totuttua roheampi Joulupukki.

Jos yksi disney ei riitä

Samu Sirkkan joulutervehdys (1958) on kooste tuotantoyhtiön piirretyistä.

Jos itävaltalainen aksentti vetoaa

Arnold Schwarzeneggerin näyttämisen isän pitää saada käsiinsä poikansa toivoma joululahja elokuvassa *Isäni on turbomies* (1996). Arskan aksentti on tosin ainoa syy katsoa koko filmi.

Jos juhlien sekoittuminen kiinnostaa

Jos musiikissa tunnetaan käsite crossover eli tyylien yhdistely, niin miksei juhliakin voisi hieman sekoittaa? *Stop motion* -animaatiossa *Painajainen ennen joulua* (1993) Halloween-kaupungin unimaailmasta avautuu vahingossa portaali joulumaailmaan.

Jos sukulaiset väsyttävät

Aina voivat perhesuhteet mennä vielä enemmän solmuun, kuten käy ilmi Ingmar Bergmanin elokuvassa *Fanny ja Alexander* (1982).

Jos omat joululahjat olivat huonoja

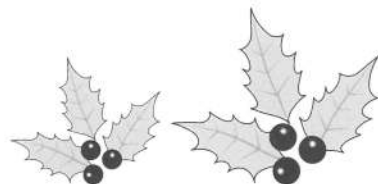
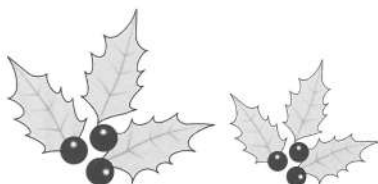
Kaulukomediassa *Riiviöt* (1984) päähenkilö saa joululahjaksi suloisen mogwain, jota ei kuitenkaan pitäisi päästää päivänvaloon, kylvettää tai syöttää keskiyön jälkeen...

Jos brittinäyttelijät ovat mielestäsi ammattikuntansa kärkeä

Romanttinen komedia *Rakkautta vain* (2003) kietoo kymmenen henkilöihahmon kokemukset yhteen joulun alla.

Jos etsit joulun henkeä

Charles Dickensin *Joulutarinasta* on tehty niin näyteltyjä elokuvia kuin animaatiota. Kaikissa kuitenkin on pääosassa Roope Ankan alkuperäiselle nimelle esikuvan antanut Ebenezer Scrooge.

Hyvää Joulua
ja Onnellista
Uutta vuotta!

toivottaa lehtitoimikunta

❧ Puumila ❧

- lounaskahvila - juhlatalo - kokouspaikka -

Kotoinen lounas ark. 11-14

HUNAJAISET TUOTTEET
KATJA SAARION KORTIT, VILLASUKKIA
KUPILKA ERÄTUOTTEET
+ muuta lahjatarvaraa ja kortteja

Tervetuloa

Avoimma ma-pe 9-15

Kuruntie 1-3, Kihniö, puh. 040 829 3064, www.puumila.com

Kivikorjaajat!

Ikitaito Oy

Parkano

Puh: 0503003150

Betoniraudoituksia!

www.ikitaito.fi

AUTO-LAHTINEN OY
HUOLTO • VARAOSAT • TARVIKKEET

- varaosat
- määräaikaishuollot
- pakokaasumittaukset (bensa, diesel ja OBD)
- ilmastointihuollot
- nelipyöräsuuntaukset
- vikakoodit
- katsastuspalvelu
- hinauspalvelu
- sijaisauto huollon ajaksi

AIXAM

Mopautojen huolto – varaosat

VoimaaCom
VOIMAA VUOSTA UN HYÖTYÄ

Ahertajankatu 10, Parkano

020 786 2000

**Tervetuloa
jouluostoksille**

MARKET

MAURINTORI

Kihniöntie 12, Kihniö
puh. 03 448 4232
mauri.matalamaki@k-market.com

Metsänomistajat

KIHNIÖ-PARKANO

Keskuskatu 5, 39700 Parkano
www.mhy.fi

Osaavat kädet luovat
maailmoja

**Petäjä-opisto toivottaa
Hyvää Joulua ja
Onnellista Uutta Vuotta 2014**

Kevään uusien kurssien tarjontamme löydät
Ylä-Satakunta -lehestä ti 31.12. sekä netistä.

petaja.lpkky.fi

STUDIO ROYAL

Parkanontie 51
045 273 3300
Sopimuksen mukaan

PIHVILIHAA

suoraan tuottajalta

Pertti Runsas
puh. 0400 441 288

PARLAVA OY

39750 KUIVASJÄRVI
puh. (03) 442 6311
fax (03) 442 6305

**EUROHAMSTERISTA
HALVALLA**

**Euro
HAMSTERI OY**

Keskuskatu 4B
38700 KANKAANPÄÄ
02 572 3575

Pahkalantie 1
39700 PARKANO
03 448 1142

Arinatie 3
61300 KURIKKA

**PAV/ PARKANON
AUTOVARAOSA OY**
SANTOO-YHTIÖT

TEOLLISUUSTIE 9 A, 39700 PARKANO, PUH. (03) 44 311, TELEFAX (03) 448 1760

**Eläintarvikekauppa
TASSUMASSU**

Parkanontie 57-59, 39700 Parkano
www.tassumassu.com
Avoinna ma-pe 10-18 ja la 10-15

**Hyvää Joulua
ja Onnellista
Uutta Vuotta!**

AL A. LAMMINMÄKI OY

Toivottaa Rauhaista Joulunaikaa

www.fennosteel.com

Roihanraitti 2
(03) 448 2142

Avoimna
Ti-Pe 8.30-16.45
La 8-12.45
Meina aikoina korttikassa mukaan

045 6717 649
03 448 2228

Parkanontie 41

Välitetään toisistamme.

LähiTapiola on enemmän kuin tavallinen kasvoton yritys. Se on meidän asiakkaiden, sinun ja minun, yhdessä muodostama yhteisö.

Oman yhtiösi asiantuntijan neuvoihin voit luottaa. Jokainen tuotteemme ja palvelumme kehitetään vastaamaan meidän asiakkaiden eikä ulkopuolisten omistajien tarpeita. Asiakkaiden 100 %:sti omistamalla yhteisöllä on vain yksi tavoite: tyytyväiset asiakkaat.

LÄHITAPIOLA SATAKUNTA
Vakuutukset, pankki ja sijoittaminen

Parkano
Parkanontie 66
(03) 569 40050

Puheluhinnat: www.lahitapiola.fi. Palveluntarjoajat: LähiTapiola Keskinäinen Vakuutusyhtiö, LähiTapiolan alueyhtiöt, LähiTapiola Keskinäinen Henkivakuutusyhtiö, LähiTapiola Keskinäinen Eläkevakuutusyhtiö, LähiTapiola Pankki Oyj, LähiTapiola Varainhoito Oy

**KIHNIÖN
TAKSI**
448 4000

Jokioja Tiina 0400 627 988
Ratikyläntie 67

Kivineva Antti-Jussi 03 448 4280
Antti-Jussi 044 023 8900
Ihantolantie 8 Arja 044 023 8902

Virnala Erkki 03 448 4111
Kirjakuja 1 0400 331 950

Virtanen Jarno 0400 336 158
Luodontie 4C

**HAMMASLÄÄKÄRI
RIITTA KOIVUNEN**

Satakunnankatu 2 A
Puh. (03) 448 2616

**PALVELUKSESSA KOULUTETUT
KYLÄ-/MÖKKITALKKARIT**

- koneurakointi
- kiinteistöhuolto
- siivous

Puh. 050 561 7238
www.karhu-urakointi.fi

*Hyvää Joulua
ja onnellista
uutta vuotta 2014!*

To. Aurinko Palvelut

www.soljanpakari.fi

Parkanontie 64, Parkano ☎ 448 0044
Kihniöntie 49, Kihniö ☎ 448 4701

Aukioloajat: Parkano ma-pe 8-16
Kihniö ma-pe 7-17

*Soljan Pakari toivottaa asiakkailleen
Hyvää Joulua!*

**Monitoimi
TAMTURI**

T. Kivioja

*Hyvää joulua ja lämpimät kiitokset
kuluneesta vuodesta asiakkaille
ja yhteistyökumppaneille.*

*Jouluihoa
ja siunausta
vuodelle 2014*

**Parkanon
seurakunta**

PARKANO

**Parkanon Apteekki ja Terveyskauppa
Parkanon terveydeksi**

Parkanontie 60, puh. (03) 448 2022, fax (03) 448 0128

Palvelemme:

Maanantaisin, tiistaisin,
torstaisin ja perjantaisin
Keskiyökoisin
Lauantaisin
sunnuntaisin sulj.

klo 9.00-17.00
klo 9-18.00
klo 9-13.00

MARTTILAN PALVELU

Parkano

0500 231 610

* *Tietokonemyynti ja huolto* *

TOPSHOP

T. Kantola

Parkanontie 51

Puh. 040 545 7113

SORVAAMO E. AALTO

TARVIKEMYynti

- LAAKERIT
- HYDRAULIIKKA
- VOITELUAINEET

kiilahihnat - rullaketjut - nivelakselit
voimansiirtotuotteet - akut - ruuvit

Puh. 03 448 1580

Eira's Shop

OSTO- JA MYYNTILIKE

- LAHJATAVARAT
- TALOUSTAVARAT
- TYÖASUT

Varta paristot - työkalineet
talous- ja wc-paperit - koristeet

KAHVIO

PESULA

Pesemme miltei kaikkea!

Varmasti EMME PESE NAHKAA

Puh. 040 538 1339

Parkanontie 90, Parkano

PIHVILIHAA

TALOSEN TILA

PARKANO

Puh. 0400 627 975/Marianne

0400 335 889/Arto

Taksi- ja tilausliikenne Marttila Tours Ky

Ennakkotilaukset

☎ 0400 464 444

Metallialan alihankintapalvelut
Hitsausinsinööripalvelut

Mäkiiviinikankatu 30, 39700 PARKANO

Heikki Saarela 0500 636 190

• saarelanmetalli@ippnet.fi

Samuli Saarela 040 196 1629

• samuli.saarela@ssaweld-eng.fi

*Hauskaa Joulua
Onnellista Uutta Vuotta!*

RAVINTOLA
Parooni

Parkanontie 68, PARKANO. Puh. (03) 448 2339
Avoimma ma-to 10-22, pe 10-03, la 12-03, su 13-20

www.parooni.fi

RAUHAISAA JOULUA &
RIEMUKASTA UUTTA
VUOTTA 2014!

Valokuvauspalvelut
Graafinen suunnittelu
WebDesign

Studio Luminka

Parkanontie 41

www.luminka.fi

*Hyvää Joulua ja
menestystä vuodelle 2014*

Parkanon Kirjapaino

Parkanontie 63, 39700 Parkano
Puh. 050 442 2229
painopinnanvalmistus (03) 443 829
myynti@parkanonkirjapaino.fi
www.parkanonkirjapaino.fi

TILITOIMISTO

Marja Saarivirta Oy

Auktorisoitu
Taloushallintoliiton jäsen

- kirjanpidot sekä palkanlaskennat
- tilinpäätös ja verosuunnittelu
- yritysten perustamiset ja yhtiömuodon muutokset
- sähköiset laskutuspalvelut

Keskuskatu 8, PARKANO
puh. (03) 447 200
fax (03) 447 2030

www.tilitoimistosaarivirta.fi

KUUSISAAREN KAIVIN OY

044 200 5522

- kaivua
- tasausta
- pihatöitä
- maanrakennustyöt
- sora-ainetoimitukset
- pihan perustamiset
- ruokamultatoimitukset
- 7 ja 21-tonniset telakaivinkoneet

*Maanrakennus ja Kuljetus
E & A Viitasalo Oy*
0400 631 248

*Hanakkaa
Joulua*

Hanakat

AMMATTILAISET ASIALLA

**LVI-TALO
KANNOSTO KY**

Teollisuustie 18, 39700 PARKANO, puh (03) 448 2400, 448 5123

Hanakat
LVI-ASiantuntijaliike

*Rauhaisaa Joulua ja
Onnea vuodelle 2014!*

KORJAAMO Juhani Korpela

Puh. 0500 225 609

EUROMASTER
RENGASPAROONI

p. 03 448 2149

Autovaraosaliike

Paroonin Osa Oy

p. 043 217 0666

Teollisuustie 20, PARKANO

Chez S'Elina
toivottaa

*Rauhallista Joulua
ja Onnellista
Uutta Vuotta 2014!*

www.chelina.fi

HYUNDAI

- ☐ MYYNTI
- ☐ VARAOSAT
- ☐ HUOLTO

AUTOMYYNTI R. LAIHONEN OY

Teollisuustie 29
39700 Parkano puh. (03) 448 1377

KIHNIÖN SEURAKUNTA

*Rauhallista Vapahtajan syntymäjuhlaa
ja siunattua vuotta 2014*

KANKARI[®]
KEITTIÖT & KYLPYHUONEET

Kankarin Kaluste Oy • Kankarintie 641
39820 Kihniö • puh. 010 835 2501
kankari@kankarinkaluste.fi • www.kankari.fi

KAIVURI- JA TRAKTORITYÖT ESKO YLI-KUJALA

KIHNIÖ
Puh. 040 544 4720
www.kujalantila.com

**HIUSHOITOLA
PARTURI-KAMPAAMO IRMA JÄRVENSIVU**
Myllyjoentie 19, Kihniö, p. 044 048 4409

Hiuspalvelua kaikkina arkipäivinä

- * Myös hajusteettomat ja terapeuttiset hiustenhoitotuotteet
- * Lahjakortit ja kotikäynnit

*Hyvää Joulua
ja Onnellista
Uutta Vuotta 2014*

*Hyvää Joulua ja
Onnea Vuodelle 2014!*

parturi-kampaamo
MIRANNA
Miranna Leppiniemi

Kihniöntie 1, 39820 Kihniö puh. (03) 448 4922

**0400 621 625
0400 737 344**

Hyvää Joulua ja
Onnea vuodelle 2014!

Nerkoon Höyläämö

39810 LINNANKYLÄ
(03) 440 100

LAURINAHO-YHTIÖT OY, PARKANO
050 651 02 Aimo, 050 345 1287 Tommi
www.laurinaho.fi tommi.laurinaho@pp.inet.fi

**Parkanon pankit
toivottavat
Parkanon ja Kihniön Joulun lukijoille
Joulurauhaa ja Menestystä
Vuodelle 2014**

Oma

Säästöpankki

Parkano-Kihniö

PARKANON

Osuuspankki

Nordea

K SUPERMARKET
PARKANO

ARKISIN 8-21
LA 8-18
SU 12-18

Suomalainen voittaa aina
Meillä voit myös veikata
Keskuskatu 9
Parkano puh 441 100

- sinun kotisivusi -

Ylä-Satakunta

Puhelin: (03) 44 381 Fax: (03) 443 844
ilmoitukset@ylasatakunta.fi

*Hyvää Joulua ja Onnellista Uutta Vuotta 2014
toivottavat myös seuraavat lehtemme tukijat*

Kärkipuu

Kärkikulmantie 55/5, 39810 Linnankylä,
puh. 0400 137 720

Asusteliike Anmai

Kihniö, puh. 03 448 4525

Hiusstudio

Kihniöntie 55, Kihniö
puh. 045 260 5818

Joulutervehdys _____

